

แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

ละไม สกฮั่ว

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร

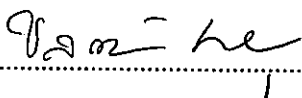
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

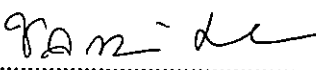
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ละไม สกฮั่ว ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สำหรับผู้บริหาร ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

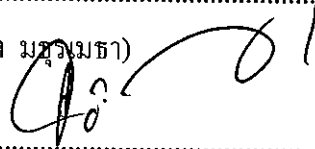
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

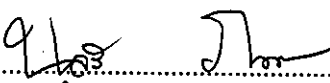

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ชลธิชา มธุรเมธา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ธีทัต ตริศิริโชติ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

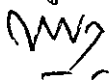

..... ประธาน
(ดร.ชลธิชา มธุรเมธา)

..... กรรมการ
(ดร.สาธิต ปิติวรา)

..... กรรมการ
(ดร.นุจรี ภาคาสัตย์)

..... กรรมการ
(ดร.ธีทัต ตริศิริโชติ)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สำหรับผู้บริหาร ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

วันที่ 26 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2559

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยเป็นการศึกษาเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ งานนิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ดร.ธิตต์ ตรีศิริโชติ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบข้อบกพร่องช่วยเหลือแก้ไขเกี่ยวกับการวิจัยในครั้งนี้ จนทำให้การวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ ดร.นงนุช ศรีสุข ดร.เบญญาดา กระจ่างแจ้ง และ ดร.ปรีชาวดี ผลเอนก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย งานนิพนธ์ครั้งนี้ไม่สามารถสำเร็จลุล่วงลงได้ หากขาดร่วมมือจากบุคลากร

คณะกรรมการ และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดการยางแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้ประกอบการค้าส่งและเกษตรกรภายในชุมชน อำเภอโนนดินแดง ซึ่งให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอย่างเต็มที่ และให้การสัมภาษณ์อย่างเป็นกันเองในการตอบคำถาม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัย ทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน และได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการพัฒนาการบริหารวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ในปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

คุณประโยชน์และคุณงามความดีของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณแด่ บิดามารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บูรพาจารย์ คณาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนครอบครัวที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

ละไม ฮกฮั่ว

56710321: สาขาวิชา: บริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร; บธ.ม. (บริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร)

คำสำคัญ: กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา

ละไม สกฮั่ว: แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ (DEVELOPMENT OF RUBBER COMMUNITY ENTERPRISE GROUP NON DIN DAENG DISTRICT BURIRAM PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ : ธีทัต ตรีศิริโชติ, D.B.A, 94 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับประเด็นแนวคำถาม ในการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูปรูป การจดด้วยสมุดบันทึก และการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 18 คน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสาระ และใช้เทคนิค SWOT Analysis

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า

1. ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการรวมกลุ่มของคนในชุมชนที่มีการประกอบอาชีพทำการเกษตรยางพาราเหมือนกัน เพื่อจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการการสนับสนุนด้านการพัฒนา ด้านทักษะ ด้านการบริหารองค์กร และพัฒนาด้านสินค้าในการทำยางพาราให้ได้คุณภาพและเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิก
2. ลักษณะการจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เป็นสังคมเกษตรกรรมส่วนใหญ่ การบริหารงานจึงเป็นการให้สมาชิกช่วยกันทำงานตามประสบการณ์ การเงินได้มาจากการถือหุ้นของสมาชิก เงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
3. จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (SWOT Analysis) ใช้องค์ความรู้แบบดั้งเดิมที่ไม่สามารถพัฒนาต่อยอดธุรกิจให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ ขาดความรู้ด้านการบริหารองค์กร ไม่มีความรู้ด้านการส่งเสริมการตลาดที่ต่อเนื่อง และช่องทางการตลาดแคบ
4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ด้านการบริหารวิสาหกิจชุมชนควรปรับปรุงและหาวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน การอบรมเพิ่มความรู้ การไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตามวิถีของความพอเพียง

56710321: MAJOR: MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION; Y-M.B.A. (BUSINESS ADMINISTRATION)

KEYWORDS: RUBBER COMMUNITY ENTERPRISE GROUP

LAMAI HOKHUA: DEVELOPMENT OF RUBBER COMMUNITY ENTERPRISE GROUP NON DIN DAENG DISTRICT BURIRAM PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: TEETUT TRESIRICHOD, D.B.A, 94 P. 2016.

Rubber Community Enterprise Group in Non Din Daeng District, Buriram Province is a group of local people who have the same occupation of growing rubber trees. The listed Community Enterprise Group has the objectives to support and manage the farming skills and to develop its organization. In addition, it is involved in the development of the rubber products' quality and in increasing revenue to its members. For most of the management, the members help to work by using their work experience. For financing, the capital comes from the members' shareholding and the loan from the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. For the SWOT analysis of management of the organization including strengths, weaknesses, opportunity and threat, it was found that the organization uses traditional knowledge for the operation of Community Enterprise Group so that it cannot be developed to the business level that can compete with other organizations. The organization also lacks knowledge to manage the organization and knowledge for the ongoing sales promotion. The marketing channels are also too narrow. For the recommendations, it is suggested that the Rubber Community Enterprise Group find the ways to improve its operations to be suitable for the current situation, and members should be trained to increase their knowledge and skills. There should be study visits provided for the members. Moreover, the organization should bring self-sufficiency economy to apply to the rubber plantations.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน	7
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน.....	11
ทฤษฎีการวิเคราะห์ SWOT Analysis	16
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	28
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	31
ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของวิสาหกิจชุมชน	32
ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	34
ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (SWOT Analysis)	55
ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน	56
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	57
วิธีดำเนินการวิจัย	57
สรุปผลการวิจัย	59
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	68
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้	68
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	69
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	72
ภาคผนวก ก.....	73
ภาคผนวก ข.....	76
ภาคผนวก ค.....	78
ภาคผนวก ง	91
ประวัติย่อของผู้วิจัย	94

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนตัวอย่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์...	28

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2.1 สถานที่ตั้งสำนักงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา	19
2.2 สมาชิกนำผลผลิตยางก้อนถ้วยมารวบรวม ณ จุดรับซื้อ.....	21
2.3 สมาชิกช่วยกันทำงานตามหน้าที่และความถนัด.....	22

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสภาวะราคายางพาราตกต่ำ เกษตรกรผู้กรีดยางพาราเกิดสภาวะขาดทุน รายได้น้อยกว่ารายจ่ายในการทำสวนยาง จึงส่งผลให้มีการรวมตัวกันอยู่บ่อยครั้ง และทางกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ก็ได้รับผลกระทบนั้นเช่นกัน ต่อมาในปี พ.ศ. 2556 หน่วยงานภาครัฐ ได้ให้เกษตรกรที่มีสวนยางพาราและกรีดยางได้ผลผลิตแล้ว ไปขึ้นทะเบียน เพื่อรอรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐต่อไป ดังนั้นเกษตรกรผู้ที่จะนำยางพาราไปขายได้นั้นต้องเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้วเท่านั้น และสถานที่ที่รับซื้อก็ต้องเป็นสหกรณ์การเกษตรในชุมชนหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเท่านั้น แต่ทางเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อำเภอโนนดินแดง ยังไม่มีกลุ่ม ไม่สามารถนำยางพาราไปขายได้ตามนโยบายรัฐบาล จึงเป็นที่มาของการรวมกลุ่มและจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ขึ้นเป็นหน่วยงานแรกที่จดทะเบียนถูกต้องตามกระทรวงเกษตร (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

ตลาดกลางยางพารามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เกษตรกรผู้กรีดยางพาราได้รับความเดือดร้อนในเรื่องของความผันผวน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของราคายาง สภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ที่มีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ คือ การยางแห่งประเทศไทย (Rubber authority of thailand อักษรย่อ: กยท.; RAOT) รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ตามพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 โดยได้ยุบรวม 3 หน่วยงาน คือ องค์การสวนยาง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร รวมเป็นสังกัดเดียวกัน คือ การยางแห่งประเทศไทย โดยมีภารกิจในการบริหารจัดการยางในประเทศไทยแบบครบวงจรให้มีประสิทธิภาพและความคล่องตัว การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เกษตรกรที่ปลูกยางพาราได้รับผลกระทบ และเกษตรกรต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพเปลี่ยนแปลงใหม่ โดยเฉพาะเรื่องนโยบายของภาครัฐที่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการตลาด ดังนั้นเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จึงต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ที่เกิดขึ้นตามสภาวะภายนอก จึงส่งผลให้มีการรวมตัวกัน และทางกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง ซึ่งได้รับผลกระทบนั้นเช่นกัน (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

การที่ประเทศไทยเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองและทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2557 นี้ นับเป็นก้าวที่สำคัญนำไปสู่การปฏิรูประบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในหลาย ๆ มิติ โดยได้มีการทบทวนว่าประเทศไทยควรมีทิศทางเป็นอย่างไร เศรษฐกิจชุมชนถูกจับตามองว่าเป็น กลไกที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ เพราะเป็นแนวทางหนึ่ง ของการพัฒนาแบบผสมผสาน ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง สามารถเชื่อมโยง องค์กรเครือข่าย โครงการผลิตภัณฑ์ต่างๆพาราในชุมชน ซึ่งเป็นแนวทางอันหนึ่งโดยมีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนขงพารา อำเภอโนนดินแดง ต่อไป

ปัญหาแท้จริงในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนขงพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัด บุรีรัมย์ พบว่า กลุ่มไม่สามารถขยายตลาดได้ เนื่องจากถูกจำกัดด้านเงินทุน และด้านราคาจาก บริษัทรับซื้อขงพารา หรือผู้ผลิตส่งออกมีปัญหาการส่งออก คุณภาพขงพาราที่เกษตรกรผลิตมา ไม่ได้คุณภาพตามที่กลุ่มได้กำหนดคุณภาพไว้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการแข่งขันจากคู่แข่งขง รายใหญ่ในตลาด กลุ่มรับซื้อขงพาราแบบไม่ได้จดทะเบียน ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนขงพารา เป็นเพียงตลาดในท้องถิ่นเท่านั้น ไม่มีราคาในตลาดที่แน่นอน ไม่มีการส่งเสริมการตลาดที่ชัดเจน และขาดการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี ขาดความรู้ด้านการทำบัญชีการเงิน สมาชิกในกลุ่มไม่มีความ พร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรม และติดภารกิจการเกษตรหรือกรีดยางพารามากกว่าจะมาเข้าร่วม ความเชื่อถือในผู้นำกลุ่ม ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ทำให้วิสาหกิจชุมชนเติบโตช้า และมีแนวโน้มในการ ยกเลิกกลุ่มสูง แต่ยังคงดำเนินงานในลักษณะกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขงพารา ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้ เกิดความล้มเหลวของวิสาหกิจชุมชน คือ ขาดแคลนเงินทุน ขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ไม่มีความต่อเนื่อง ไม่สามารถสร้างราคาและตลาดได้เอง สมาชิก ไม่มีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และขาดการประสานงานภายในกลุ่ม สมาชิกไม่มี ความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การดำเนินงานทั้งหมดจึงเป็นหน้าที่ของผู้นำกลุ่มวิสาหกิจ เป็นส่วนใหญ่ (คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขงพารา อำเภอโนนดินแดง, 2558)

วิสาหกิจชุมชนมีปัญหาความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา ชาวบ้านถูกทำให้คุ้นเคยกับการ พัฒนาแบบ “สงเคราะห์” คือ เป็นผู้รับจากรัฐ จากหน่วยงานราชการหรือเอกชน ซึ่งนำ “โครงการ” ไปให้ชุมชน สี่ห้าสิบปีมีหลายสิบโครงการก็ไม่เห็นเกิดการพัฒนายั่งยืน เพราะ ชาวบ้านเข้าใจว่า วิสาหกิจชุมชนเป็น “โครงการ” ที่รัฐไปบอกชาวบ้านให้รวมตัวกันทำ โดยจะ ให้การสนับสนุน การสนับสนุนที่ชาวบ้านคิดเป็นอย่างอื่นไม่ได้ นอกจากงบประมาณที่จะตกถึง ชุมชนในรูปเงินให้เปล่าหรือเงินกู้เงินยืม

วิสาหกิจชุมชนเป็นแนวคิดที่เกิดจากชุมชนและมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาให้การสนับสนุน ต้องรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกันในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นการประกอบกิจการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ แต่ไม่ต้องการทำธุรกิจเต็มรูปแบบ หรือเพื่อสร้างรากฐานความมั่นคงให้สมาชิก เป็นการร่วมกันสร้างระบบสวัสดิการให้ตนเอง หรืออีกนัยหนึ่งสร้างภูมิคุ้มกันให้กลุ่ม ให้ชุมชนนั่นเอง ซึ่งจำแนกเป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภท คือ ประเภทกลุ่มการผลิตสินค้า และประเภทกลุ่มการให้บริการ ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากซึ่งเป็นฐานรองรับเศรษฐกิจที่มั่นคงของประเทศ เป็นการยกระดับรายได้ของการเกษตรหรือกลุ่ม/ชุมชนที่ได้จดทะเบียนแล้วให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของการขจัดปัญหาความยากจน

จากการเล็งเห็นความสำคัญของเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการเกษตรที่สำคัญตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับชุมชนโดยการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นฐานและสร้างภูมิคุ้มกันในแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรชุมชน โดยใช้ขบวนการวิสาหกิจชุมชน ซึ่งวิสาหกิจชุมชนนี้มีกฎหมายรองรับ คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 เป็นพระราชบัญญัติที่ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรชุมชนให้รวมตัวกัน และจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มผู้ประกอบการต่าง ๆ ภายในชุมชนนั้น ๆ ปัจจุบันมีการจดทะเบียนไม่น้อยกว่า 40,000 กลุ่ม เป็นจำนวนประชากรประมาณ 600,000 คน (ส่วนทะเบียนข้อมูลวิสาหกิจชุมชน, 2559)

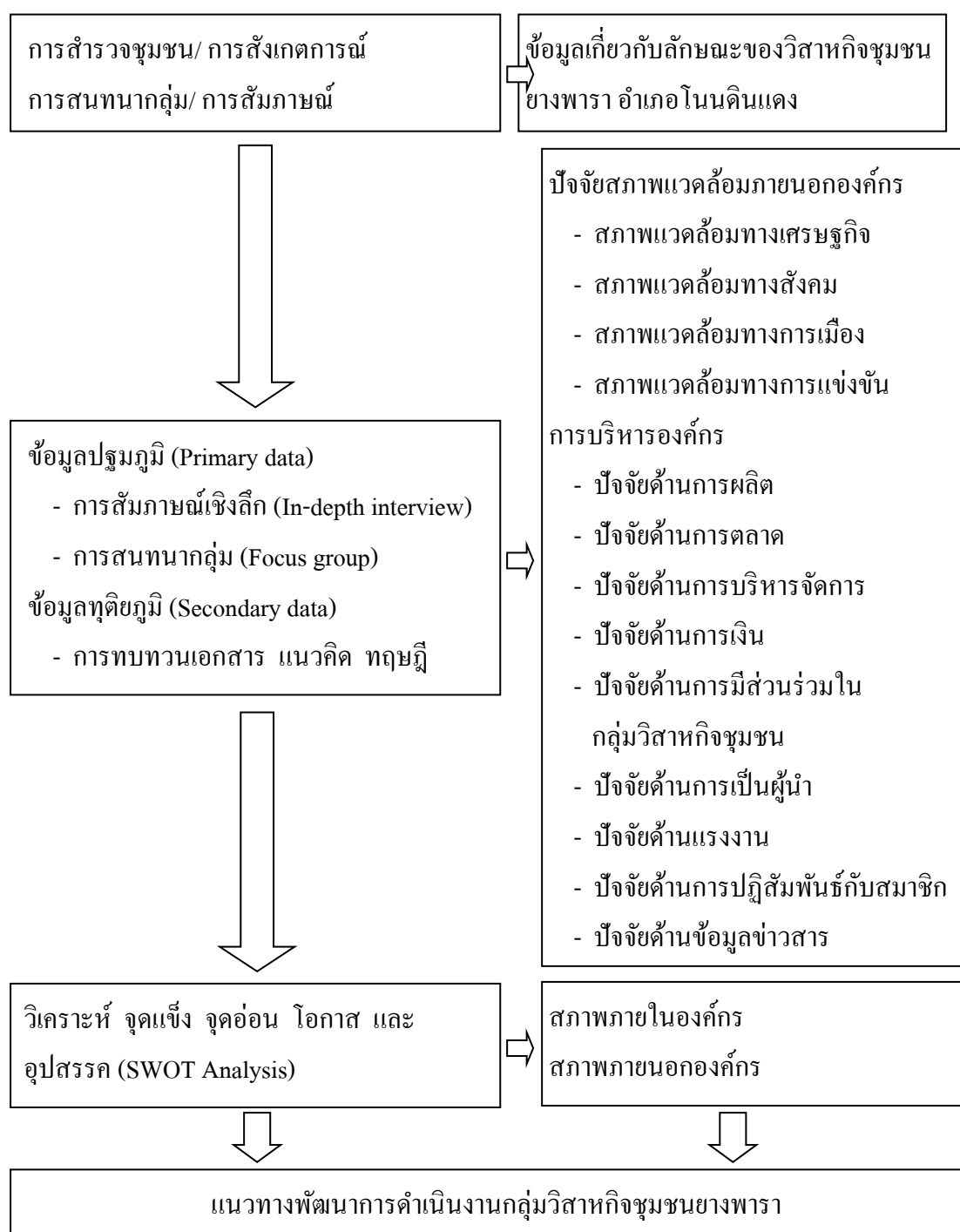
ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา ในปัจจุบัน โดยทำการศึกษาปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนยางพารา ซึ่งอาจเป็นปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อได้แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยมีการเข้ามาช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ เช่น ภาครัฐบาล ธนาคาร และบริษัทเอกชน ในการช่วยเหลือด้านให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยมีภาครัฐบาลสนับสนุนการแปรรูปสินค้า ประกันราคาสินค้า ด้านการเงิน จะนำไปสู่แนวทางการพัฒนากลุ่มต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อใช้ประกอบการวางแผนนโยบายด้านแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนต่อไป
2. เพื่อเป็นแนวทางให้วิสาหกิจชุมชนทั่ว ๆ ไป ได้นำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้สนใจได้ทำการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

1.1 เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ ศึกษาในพื้นที่ คือ ทำการศึกษาที่อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกยางพารามากแห่งหนึ่งของประเทศไทย แสดงว่าเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญของยางพารา และเป็นจังหวัดที่มีการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนประเภทต่าง ๆ อีกมาก

1.2 วิสาหกิจชุมชนยางพาราที่ทำการศึกษา เป็นวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนแล้วในอำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ เท่านั้น

1.3 ทำการศึกษา คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ มีดังนี้ หน่วยงานภาครัฐ ศูนย์วิจัยยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดการยางแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ กรมวิชาการเกษตร หน่วยงานเอกชน และธนาคาร (ช.ก.ส.) สาขาอำเภอโนนดินแดง เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราและกรีดยางพาราในพื้นที่อำเภอโนนดินแดง บริหารจัดการดำเนินงานด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ใช้การสัมภาษณ์แบบ (Focus group) จำนวน 18 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 สภาพปัจจุบันราคายางพาราดกต่ำ เกษตรกรชาวสวนยางพารา ต่างคน ต่างทำต่างขาย เกิดสภาวะขาดทุน

2.2 แนวทางในการพัฒนา คือ จัดตั้งกลุ่มและจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนยางพารา

2.3 เรื่องความคาดหวังในอนาคต คือ เกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอโนนดินแดง มีแนวทางการพัฒนาการบริหารกลุ่มและสินค้าผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มีประสิทธิภาพและได้ราคาสูงขึ้น

3. ขอบเขตระยะเวลาศึกษา

ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2558–เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 รวมทั้งสิ้น 3 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิสาหกิจชุมชน (Small and micro community enterprise–SMCE) หมายถึง การประกอบการขนาดเล็กและขนาดจิ๋ว เพื่อจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งพาตนเองและความเพียงพอของครอบครัวและชุมชน ทุน ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแต่เงิน แต่รวมถึง ทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางให้เกิดประสิทธิภาพสืบไป ยังประโยชน์ให้ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจนั้นเป็นหลัก

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ หมายถึง เกษตรกร ชาวสวนยางพาราที่จัดตั้งกลุ่มและจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนยางพารา ทำการผลิตและดำเนิน กิจกรรมที่ใช้วัตถุดิบหลัก ได้แก่ ยางพารา ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินการของกลุ่ม

แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน หมายถึง รูปแบบ หรือวิธีการแก้ปัญหา เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ ด้านทักษะ ด้านการบริหารองค์กร และการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีความยั่งยืน ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ปัจจัยการบริหารองค์กร

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถดำเนินการควบคุม ให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถกำหนดขอบเขตได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน

ปัจจัยการบริหารองค์กร หมายถึง การบริหารงานภายในกลุ่ม การปฏิบัติงาน การจัดการกลุ่มและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่คาดว่าจะมีผลต่อการพัฒนา วิสาหกิจชุมชนยางพารา ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
3. ทฤษฎีการวิเคราะห์ SWOT Analysis
4. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2550, หน้า 32) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบการโดยชุมชน ที่มีสมาชิกในชุมชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต ทั้งด้านการผลิต การค้า และการเงิน และต้องการใช้ปัจจัยการผลิตนี้ให้เกิดดอกออกผล ทั้งทางเศรษฐกิจและด้านสังคม โดยด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างรายได้และอาชีพ ด้านสังคม คือ การยึดโยงร้อยรัดความเป็นครอบครัวและชุมชนให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ แบ่งทุกข์ แบ่งสุขกันและกัน โดยผ่านกระบวนการ การประกอบการของชุมชน ในทัศนะดังกล่าว วิสาหกิจชุมชนจะเป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นเครื่องมือในการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็ง

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (2554, หน้า 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือกิจการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวกัน ประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะป็นนิติบุคคลหรือรูปแบบใด หรือไม่ป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน

กัญญามน อินสว่าง สุพจน์ อินสว่าง และอภิชาติ วรรณภีระ (2554, หน้า 1) กล่าวไว้ว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ได้ให้ความหมาย วิสาหกิจชุมชน (Small and micro community enterprise-SMCE) หมายถึง การประกอบการขนาดเล็กและขนาดจิ๋ว

เพื่อจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งพาตนเอง และความเพียงพอของครอบครัว และชุมชน ทุน ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแค่เพียงเงิน แต่รวมถึงทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางสังคม (กฎเกณฑ์ทางสังคมที่ร้อยรัดผู้คนให้อยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เป็นพี่น้องไว้ใจกัน) ให้เกิดประสิทธิภาพและยั่งยืน ยังประโยชน์ให้ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจ นั้นเป็นหลัก

สรุปได้ว่า วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิต สินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะป็นรูปนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่ป็นนิติ บุคคล ที่ไม่ได้มุ่งหวังผลกำไร เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและ ระหว่างชุมชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกาศกำหนด

ความสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2550, หน้า 228) กล่าวว่า วิสาหกิจชุมชน จะช่วยสร้างความมั่นคงขั้นพื้นฐานให้กับชุมชนชนบทเป็นส่วนใหญ่ เพราะเป้าหมายหลักของ วิสาหกิจ คือ การพัฒนาตนเอง สามารถเลี้ยงตนเอง เพื่อชุมชนมั่นคง โดยฐานรากแล้ววิสาหกิจ ชุมชนเมื่อสร้างขึ้นมาทีก็จะได้เป็นหลักประกันทางสังคม

สุกัญญา อธิปอนันต์ (2550, หน้า 1) กล่าวว่า วิสาหกิจชุมชนยังเป็นองค์ประกอบของ เศรษฐกิจพอเพียง และเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน สร้างรากฐานที่มั่นคงให้ประเทศ ดังนั้น วิสาหกิจชุมชนจึงเป็นหลักการนำไปสู่การป็นรากฐาน เศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจระดับประเทศโดยแท้จริง

กษมาพร พวงประยงค์ (2554, หน้า 14) กล่าวว่า เมื่อองค์กรชุมชนหรือเครือข่าย ชุมชนพัฒนากิจกรรมแล้ว จะมีการเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเป็นระบบ ทำให้เกิดระบบวิสาหกิจชุมชน ดังนี้

1. สนับสนุนการเรียนรู้เพื่อวิสาหกิจชุมชนของชุมชน โดยชุมชนเพื่อชุมชน แก้ไข จุดอ่อน เสริมจุดแข็งให้ชุมชน ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและทุนทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

2. สร้างกระบวนการเรียนรู้และระบบการพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชนที่จะ ครอบคลุมการจัดการทุกด้านให้มีระบบการจัดการ การผลิต การแปรรู การตลาด การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม การสวัสดิการชุมชน เป็นต้น ซึ่งดำเนินการโดยองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กร ชุมชน ในการวางแผนดำเนินการ และประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน

3. พัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนที่มีอิสระ พึ่งตนเองได้ มีระบบการจัดการที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน มีต้นทุนการจัดการต่ำ และเป็นสถาบันทางสังคมที่ชาวบ้านพึ่งพาอาศัยได้

4. พัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนที่กระจายการพัฒนาไปสู่ทุกส่วนของชุมชน ไม่ใช่ระบบที่ให้โอกาสกับผู้ที่เหนือกว่าทางด้านเศรษฐกิจหรือการเมือง

สรุปได้ว่า วิสาหกิจชุมชน เป็นโอกาสของชาวบ้านในชุมชน ที่จะได้เรียนรู้ ได้ใช้ทุนที่ชุมชนของตนมีอยู่ไปพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม เกิดการพึ่งพาตนเอง การช่วยเหลือกันในชุมชน ทำให้วิสาหกิจชุมชนเป็นหนทางที่ใช้พัฒนาสังคม ระดับชุมชนให้เกิดความพร้อม มีความเข้มแข็ง มีรากฐานที่มั่นคง นำไปสู่การพัฒนาประเทศ

ลักษณะของวิสาหกิจชุมชน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551, หน้า 20–21) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่มุ่งให้เกิดความพอเพียงในระดับกลุ่ม องค์กรเครือข่าย และชุมชนโดยรวม มีหลักสำคัญ 5 ประการคือ

1. พึ่งตนเองทางจิตใจ คนที่สมบูรณ์พร้อมต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีสำนึกว่าตนนั้นสามารถพึ่งตนเองได้ ดังนั้น จึงควรที่จะสร้างพลังผลักดันให้มีภาวะจิตใจต่อผู้ชีวิตด้วยความสุจริต แม้อาจจะไม่ประสบผลสำเร็จ ไม่ควรท้อแท้ ให้พยายามต่อไป

2. พึ่งตนเองทางสังคม ควรเสริมสร้างให้แต่ละชุมชนในท้องถิ่นได้ร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูล นำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอด และเผยแพร่ให้ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกัน

3. พึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ คือ การส่งเสริมให้มีการนำเอาศักยภาพของผู้คนในท้องถิ่น สามารถเสาะแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ หรือวัสดุในท้องถิ่นที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาประเทศได้อย่างดียิ่ง คือ การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งมีอยู่มากมายในประเทศ

4. พึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี ควรส่งเสริมให้มีการศึกษา ทดลอง ทดสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศและสังคมไทย และสิ่งสำคัญสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

5. พึ่งตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ หมายถึง สามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น กล่าวคือ แม้ไม่มีเงินก็ยังมีข้าว ปลา ผัก ผลไม้ ในท้องถิ่นของตนเองเพื่อการยังชีพ และสามารถนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระดับมหภาคต่อไปด้วย

กัญญามน อินหว่าง สุพจน์ อินหว่าง และอภิชาติ วรรณภีระ (2554, หน้า 7) กล่าวไว้ว่า วิสาหกิจชุมชนมีลักษณะที่สำคัญ 7 อย่างด้วยกัน ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบของวิสาหกิจชุมชน คือ

1. ชุมชนเป็นเจ้าของกิจการเอง แต่อย่างไรก็ดี คนนอกอาจมีส่วนร่วมโดยอาจมีการถือหุ้นได้เพื่อการมีส่วนร่วม ร่วมมือ และให้ความช่วยเหลือ แต่ไม่ใช่หุ้นใหญ่ทำให้มีอำนาจในการตัดสินใจ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน ซึ่งอาจจะนำวัตถุดิบบางส่วนมาจากภายนอกได้ แต่เน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้มากที่สุด
3. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน เพื่อการพัฒนาศักยภาพของชุมชนซึ่งมีความรู้ ภูมิปัญญา หากมีกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองก็จะริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ได้โดยไม่เอาแต่เลียนแบบหรือแสวงหาสูตรสำเร็จ
4. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับภูมิปัญญาสากล ฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานทุนที่สำคัญ เป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยปรับประยุกต์ให้ทันสมัย ผสมผสานกับความรู้ภูมิปัญญาสากลหรือจากที่อื่น
5. มีการดำเนินการแบบบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ไม่ใช่ทำแบบโครงการเดี่ยว คล้ายกับปลูกพืชเดี่ยว แต่เป็นการทำแบบวนเกษตร คือ มีหลาย ๆ กิจกรรมประสานสัมพันธ์กัน (Synergy) และเกื้อกูลกัน (Cluster)
6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจหลัก การเรียนรู้คือ หัวใจของกระบวนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน หากไม่มีการเรียนรู้ก็จะมีแต่การเลียนแบบ การหาสูตรสำเร็จโดยไม่มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ หากไม่มีการเรียนรู้ก็จะมีวิสาหกิจชุมชนบนฐานความรู้ แต่บนฐานความรู้ก็มีความอยาก ความต้องการตามทีสื่อในสังคมกระตุ้นให้เกิด ทำให้ความอยากกลายเป็นความจำเป็นสำหรับชีวิตไปหมด
7. มีการพึ่งตนเองเป็นเป้าหมาย การพึ่งตนเองคือ เป้าหมายอันดับแรกและสำคัญที่สุดของวิสาหกิจชุมชน ถ้าหากพลาดเป้าหมายนี้คือ พลาดเป้า วิสาหกิจชุมชนจะกลายเป็นธุรกิจที่มีเป้าหมายที่กำไรก่อนที่จะคิดทำให้รอด ไม่พัฒนาเป็นขั้นเป็นตอนให้เกิดความมั่นคงก่อนที่จะก้าวไปพัฒนาธุรกิจ

สรุปได้ว่า ลักษณะของวิสาหกิจชุมชน มุ่งให้เกิดความพอเพียงในระดับกลุ่ม องค์กร เครื่องข่าย และชุมชนโดยรวม จากหลักการพึ่งตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้มากที่สุด กล่าวคือ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน สร้างสรรค์นวัตกรรมภายในชุมชน และเสริมสร้างการพึ่งตนเองให้มีความเข้มแข็ง

ประเภทของวิสาหกิจชุมชน

ในการแบ่งประเภทของวิสาหกิจชุมชน สามารถมองได้หลายมิติ กล่าวคือ แบ่งตาม ลักษณะการประกอบการเป็นหลัก และแบ่งตามการจัดระดับและขั้นตอนการพัฒนาการ ประกอบการของวิสาหกิจชุมชน

กัญญามน อินหว่าง สุพจน์ อินหว่าง และอภิชาติ วรรณภีระ (2554, หน้า 9) กล่าวไว้ว่า การแบ่งประเภทวิสาหกิจชุมชนตามลักษณะการประกอบการเป็นหลัก สามารถ แบ่งออกได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. วิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน เป็นการผลิตเพื่อการใช้ในท้องถิ่นเป็นหลัก ซึ่งมีอยู่ 5 อย่าง คือ ข้าว อาหาร สมุนไพร ของใช้ ปุ๋ย ซึ่งอยู่ในขีดความสามารถของชาวบ้านทั่วไปจะทำได้ เป็นของต้องกินต้องใช้ประจำวัน มีมูลค่ามากกว่าครึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งปีของแต่ละครัวเรือน แต่ชาวบ้านทั่วไป ไม่ว่าจะอยู่ใกล้เมืองหรือไกลเมืองต่างก็ซื้อกินซื้อใช้

2. วิสาหกิจชุมชนก้าวหน้า เป็นวิสาหกิจชุมชนที่สามารถนำออกสู่ตลาดใหญ่ได้เพราะมี ลักษณะเฉพาะตัว มีเอกลักษณ์ท้องถิ่น บางอย่างอาจมีสูตรเด็ดเคล็ดลับหรือคุณภาพดีในระดับ มาตรฐาน สามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าทั่วไปได้ หนึ่งในคำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ก็คือ หนึ่งในวิสาหกิจชุมชนก้าวหน้า

ส่วนการแบ่งตามการจัดระดับและขั้นตอนการพัฒนาการประกอบการของวิสาหกิจชุมชน สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. ระดับครอบครัว คือ วิสาหกิจชุมชนแบบพึ่งตนเอง เป็นการประกอบกิจกรรมเพื่อ กินใช้ในครอบครัว เพื่อทดแทนการพึ่งพาจากภายนอก เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ไว้ใช้กินในครอบครัว

2. ระดับชุมชนและเครือข่าย คือ วิสาหกิจชุมชนแบบพอเพียง เป็นการประกอบกิจการ โดยกลุ่ม เพื่อตอบสนองการอุปโภคบริโภคในชุมชนและเครือข่าย ซึ่งสามารถที่จะพัฒนาให้เป็น วิสาหกิจชุมชนแบบก้าวหน้าได้ เพื่อที่จะแข่งขันกับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าทั่วไปได้

สรุปได้ว่า ประเภทของวิสาหกิจชุมชนสามารถแบ่งได้จากการดำเนินการ การจัดการ พัฒนา การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ทั้งนี้ไม่ได้เน้นเพื่อกำไรสูงสุด แต่จะเน้นที่การลด ค่าใช้จ่าย การสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกและคนในชุมชนให้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เป็นการพัฒนาระบบการดำเนินการของกิจกรรมต่าง ๆ ใน ชุมชนแต่ละชุมชน ซึ่งต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ ทั้งกระบวนการจัดการ ภูมิปัญญา รวมไปถึงการมี

ส่วนร่วมของคนในชุมชน ทำให้วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จ และมีความยั่งยืน เกิดผลในทางปฏิบัติจนชุมชนสามารถจัดการทุนความรู้ และทรัพยากรในชุมชนได้

แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

กษมาพร พวงประยงค์ (2554, หน้า 25) กล่าวไว้ว่า แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนมีหลายปัจจัย สามารถสรุปได้ดังนี้

1. มีการดำเนินงาน และรากฐานการเริ่มต้นอยู่ที่ชุมชน เพราะครอบครัวและชุมชนเป็นหน่วยผลิตที่สร้างผลผลิตจริงของระบบเศรษฐกิจ
2. การบริหารจัดการที่มีอิสระ และสอดคล้องกับศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรชุมชน จึงต้องมีรูปแบบนิติบุคคลเฉพาะไว้รองรับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การบริหารจัดการที่มีอิสระเป็นประการที่สำคัญที่สุดของการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองที่เป็นจริง
3. เจ้าของปัจจัยการผลิตและภูมิปัญญาเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชน เพราะครอบครัวและชุมชนเป็นผู้สร้างผลผลิต และสืบทอดภูมิปัญญา จึงควรได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม
4. วิสาหกิจชุมชนมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของชุมชน วิสาหกิจชุมชนที่แท้จริงให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการพึ่งตนเอง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้จากการจัดการทรัพยากรและผลผลิต แสวงหาและพัฒนาความรู้บนพื้นฐานความรู้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชน
5. วิสาหกิจชุมชนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจของชุมชน พัฒนาระบบทุนและสวัสดิการของชุมชน เป็นการสร้างผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม กำกับความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย ไม่ใช่การฉวยโอกาส การผลิตในปริมาณมากและการแสวงหากำไรสูงสุด
6. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบการสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอก เพราะองค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชนยังมีข้อจำกัดในความสามารถด้านบริหารจัดการ เป็นการสร้างความร่วมมือ โดยองค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และเป็นผู้เลือกองค์กรภายนอกเข้ามาในกระบวนการความร่วมมือที่เกิดขึ้น ไม่ใช่การตัดสินใจโดยหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่องค์กรชุมชน
7. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบการร่วมทุนกับองค์กรภายนอก โดยมีทุนหลักในการดำเนินงานจากชุมชน ในกรณีที่องค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชนยังมีข้อจำกัดในด้านทุน เป็นการสร้างความร่วมมือ โดยองค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และเป็นการร่วมทุนระหว่างองค์กรชุมชนหรือเครือข่าย องค์กรชุมชนกับองค์กรภายนอก โดยมีการกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสม

8. องค์กรชุมชนหรือเครือข่ายขององค์กรชุมชนสามารถกำหนดมาตรฐาน เพื่อรองรับคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนของตน ให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและผู้ให้บริการ

9. การให้สิทธิในการอนุรักษ์ คูแผล จัดการ แหล่งทรัพยากรแหล่งการเรียนรู้ของวิสาหกิจชุมชนกับองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กร เพื่อให้เกิกระบบการจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน ป้องกันการฉวยโอกาส การช่วงชิง และทำลายล้าง จากคนกลางหรือนายหน้า และการแสวงหากำไรโดยไม่มีขอบเขต

10. องค์กรปกครองท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ด้านหนึ่งเพื่อพัฒนาบทบาทการบริหารจัดการองค์กรปกครองท้องถิ่น และอีกด้านหนึ่งเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเกิดประโยชน์กับชุมชนท้องถิ่นโดยตรง

สรุปได้ว่า การพัฒนาของวิสาหกิจชุมชน เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทต่าง ๆ ของคนในชุมชน มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่มีอยู่หรือเกิดจากความคิดพื้นฐานของแต่ละกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเจ้าของแนวคิดหรือกิจกรรม เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาองค์ความรู้ สร้างเครือข่าย สร้างรายได้ และการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2550, หน้า 228) กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จและความล้มเหลวของวิสาหกิจชุมชน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการเงิน หรือเงินทุน กิจกรรมธุรกิจที่ต้องอาศัยการตลาดจะต้องเริ่มต้นจากนำเงินไปลงทุนทำการผลิต ทำการค้า ได้รายได้กลับมาเป็นเงินก้อนใหญ่กว่าเดิม ในกรณีที่มีกำไรเงินลงทุนในการทำธุรกิจมีมาจาก 3 แหล่ง คือ เงินทุนตนเอง เงินทุนที่กู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ และเงินทุนที่ได้มาจากการระดมทุน จากคนในชุมชนเอง ถ้าเป็นเงินทุนจากการระดม วิสาหกิจชุมชนมีโอกาสเติบโตได้ดีกว่าเงินทุนจากการกู้ยืม

2. ปัจจัยด้านการตลาด จะต้องรู้ว่าสินค้าที่ผลิตได้ จะนำไปขายที่ไหน ขายอย่างไร วิสาหกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ เป็นกลุ่มที่มีคู่ค้าที่แน่นอนและพอเพียง กลุ่มชุมชนที่มีตลาดแน่นอนจะเป็นวิสาหกิจชุมชนที่ยืนอยู่ได้ เติบโตได้ พร้อมกับมีการขยายกิจการ ปัจจัยด้านการตลาดเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของวิสาหกิจชุมชน ตลาดจึงเป็นหัวใจของการผลิต เป็นตัวนำการผลิต

3. ปัจจัยด้านการผลิต การจะผลิตอะไร ผลิตอย่างไร ต้องผ่านการวิเคราะห์ทั้งอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ในตลาดความชำนาญของผู้ทำการผลิตเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญพอ ๆ กันกับโอกาสทางการตลาด การผลิตในชุมชนที่มีต้นทุนการผลิตไม่สูง พร้อมกับผู้ผลิตมีความรู้ ทักษะความชำนาญ สามารถได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันใน

ตลาดได้ การผลิตที่จะประสบผลสำเร็จต้องสอดคล้องกับโอกาสทางการตลาดและผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด

4. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนแบ่งเป็น 3 ด้าน ที่สำคัญ คือ

4.1 ด้านระบบเงิน ความสามารถในการระดมทุน และสะสมทุนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ

4.2 ด้านระบบงาน วิสาหกิจชุมชนที่จะประสบผลสำเร็จต้องมีการจัดโครงสร้างการบริหาร มีการแบ่งฝ่าย แบ่งสายงาน เพื่อควบคุมกำกับอย่างชัดเจน

4.3 ด้านระบบบุคลากร ในวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่จะไม่มีสายงานบังคับบัญชาที่ชัดเจน เนื่องจากบุคลากรที่เป็นลูกจ้างมีน้อย บุคลากรของกลุ่มส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกและกรรมการ การสั่งการ การบังคับบัญชา การให้คุณให้โทษจึงไม่มี ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในด้านระบบบุคลากร จึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารและสมาชิกมีสัจจะ คุณธรรม และความเสียสละ

5. ปัจจัยด้านผู้นำ ชาวชนบทส่วนใหญ่มักขาดแคลนผู้นำ ผู้นำมักเกิดขึ้นโดยธรรมชาติจากผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีความรู้ มีฐานะ เป็นที่พึ่งพาของคนในสังคมได้ วิสาหกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จมักจะอยู่ภายใต้การนำของบุคคลเหล่านี้ วิสาหกิจชุมชนที่ก่อตั้งโดยบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในอาชีพ หรือโดยคณะบุคคล ที่เป็นที่ยอมรับของชาวบ้าน การระดมทุนจะง่าย กิจการขยายตัวได้รวดเร็ว มีความมั่นคงและโอกาสประสบผลสำเร็จสูง

6. ปัจจัยด้านแรงงาน แรงงานในวิสาหกิจชุมชนที่เป็นลูกจ้างส่วนใหญ่มีน้อย โดยมากเป็นประเภททำงานให้ตัวเอง (Self-employed) ภายในครอบครัว ส่วนมากพบว่าเป็นแรงงานที่มีความรู้ต่ำ ขาดทักษะและประสบการณ์ จึงเป็นแรงงานไร้ฝีมือ เป็นแรงงานของคนรุ่นพ่อ แม่ เป็นสำคัญ

7. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิก การเกิดขึ้น การคงอยู่ การเติบโต และยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชนต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของชุมชน ต้องร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันทำ และร่วมกันรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนจะรวมถึงการระดมทุนและการใช้ทุนที่ระดมมา ดังนั้น การมีส่วนร่วมระดมทุน จึงหมายถึงการร่วมมือ ถือหุ้น ร่วมลงทุน และการนำทุนไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกจะนำพาให้วิสาหกิจชุมชนประสบผลสำเร็จ ขณะเดียวกันการมีส่วนร่วมอย่างเอาการเอางานเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถพึ่งตนเองได้

8. ปัจจัยเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับขององค์กร ระเบียบข้อบังคับขององค์กรเป็นกฎเกณฑ์กติกาเพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตาม ในอันที่จะทำให้การดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย เป็นไปอย่าง

ราบรื่น และสอดคล้องประสานกัน การดำเนินงานตั้งอยู่บนพื้นฐานของร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ดังนั้น กฎเกณฑ์กติกาต่าง ๆ จึงต้องเกิดขึ้นจากข้อตกลงของสมาชิกเป็นพื้นฐาน

9. ปัจจัยเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์กับภายนอก ในการปฏิบัติต่อกันทั้งทางบวกและทางลบ ปฏิสัมพันธ์ทางบวก เช่น การช่วยเหลือเกื้อกูล ประสานร่วมมือ ย่อมเป็นปัจจัยส่งเสริมและสร้างสรรค์ความสำเร็จ ในทางตรงกันข้าม ปฏิสัมพันธ์เชิงลบ ย่อมทำให้เกิดความระมัดระวัง เรียนรู้ และต่อรอง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลด้านลบมากเกินไป

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (2554, หน้า 11-18) กล่าวถึงตัวชี้วัดความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ไว้ดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า

1.1 ผู้นำกลุ่มมีความเข้มแข็ง มีทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต และเป็นที่ศรัทธาของสมาชิก

1.2 สมาชิกร่วมกันเป็นเจ้าของกิจการ มีความสามัคคี มีความรู้ มีทักษะในการดำเนินงาน และซื่อสัตย์เสียสละเพื่อส่วนรวม

1.3 ชุมชนสามารถทำกันเองได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น

1.4 ปัจจัยการผลิต มีความพร้อมทั้งวัตถุดิบ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ด้านกระบวนการดำเนินงาน

2.1 มีการวางแผนการดำเนินงาน

2.2 สมาชิกมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจและลงทุน

2.3 มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชน เพื่อเพิ่มพูนภูมิปัญญา และประสบการณ์ด้วยการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

2.4 มีการบริหารจัดการอย่างมีระบบ ได้แก่

2.4.1 โครงสร้างองค์กรมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบชัดเจน

2.4.2 มีกฎ กติกา ในการดำเนินงานชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษรและสมาชิกทุกคนมีความเข้าใจ

2.4.3 มีการบริหารการเงิน การกู้ยืมและการใช้คืนได้

2.4.4 มีความสามารถในการผลิต

2.4.5 มีความสามารถในการตลาดและแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

2.4.6 มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ

2.5 การกำกับ ติดตามและควบคุมดูแล

2.5.1 มีการจัดทำบัญชีที่เป็นระบบถูกต้อง

2.5.2 มีการตรวจสอบความโปร่งใสของการดำเนินงานและเข้าถึงบัญชีได้

3. ด้านปัจจัยนำออก

3.1 ผลผลิตมีความหลากหลาย มีผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้นและได้รับการรับรองมาตรฐานตรงตามความต้องการของชุมชน

3.2 สินค้าเป็นที่ต้องการของตลาดและมีตลาดรองรับผลผลิตของกลุ่ม

3.3 การเกิดการจ้างงานในชุมชน

3.4 สมาชิกกลุ่มมีความพอใจในการปฏิบัติและมีสมาชิกเพิ่มขึ้น

3.5 การดำเนินงานก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นแก่คนในชุมชนและชุมชน

3.6 มีการจัดสรรผลประโยชน์รวดเร็วและเป็นธรรม

3.7 ชุมชนมีความสามารถในการขยายผลการลงทุนเพิ่ม

3.8 เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่ม

3.9 มีการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและชุมชน

สรุปได้ว่า ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนนั้น มีประเด็นให้ศึกษาต่างกัน โดยรวมเกิดจากการเริ่มพัฒนาภายในชุมชน ทั้งการผลิต การตลาด วัตถุประสงค์ บุคลากร กระบวนการดำเนินงาน การบริหารจัดการ หรือได้รับการสนับสนุนจากภายนอก ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในระดับชุมชนจากการมีส่วนร่วม การพึ่งตนเอง และการพัฒนาที่เกิดประสิทธิภาพ

ทฤษฎีการวิเคราะห์ SWOT Analysis

ณัฐวัฒน์ พระงาม (2555, หน้า 14–16) กล่าวว่า SWOT Analysis คือ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงานขององค์กร โดยเฉพาะในปัจจุบันที่สถานการณ์ความได้เปรียบและความเสียเปรียบทางธุรกิจสามารถเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

SWOT เป็นคำย่อมาจากคำว่า Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats

Strengths คือ จุดแข็ง หมายถึง ความสามารถและสถานการณ์ภายในขององค์กรที่เป็นบวก ซึ่งองค์กรนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ดี

Weaknesses คือ จุดอ่อน หมายถึง สถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นลบและด้อยความสามารถ ซึ่งองค์กรไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำไม่ได้

Opportunities คือ โอกาส หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กร

Threats คือ อุปสรรค หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ให้อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กร

หลักการสำคัญของ SWOT

การวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

ช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรจะเป็นคุณลักษณะภายใน ที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม

การวิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์ภาพรวมของสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานขององค์กรซึ่งมีความสำคัญต่อการประเมินตำแหน่งทางการแข่งขันในอุตสาหกรรม การเปรียบเทียบการทำงานของธุรกิจในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบกับคู่แข่ง และการระบุความสำคัญของการเปลี่ยนจุดแข็งและจุดอ่อนเป็นข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน อันนำไปสู่การสร้างกลยุทธ์ในการ

แข่งขันโดยเน้นว่า กลยุทธ์ที่สร้างขึ้นจะต้องก่อให้เกิดความเหมาะสมระหว่างสถานการณ์ภายในและสถานการณ์ภายนอก ซึ่งในการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านต่าง ๆ สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ภายในหรือปัจจัยภายใน คือ การตรวจสอบความสามารถและความพร้อมของกิจการในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในองค์กร เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนที่เป็นจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ของกิจการ

2. การวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอกหรือปัจจัยภายนอก คือ การประเมินสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ ที่ผู้ประกอบการไม่สามารถควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นจึงต้องพยายามทำความเข้าใจในสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของสภาพแวดล้อมดังกล่าว โดยมีลักษณะที่เป็น โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ในการดำเนินธุรกิจ

ขั้นตอน/วิธีการดำเนินการทำ SWOT Analysis

สำนักงานศึกษาธิการภาค 4 (2558, หน้า 1–2) การกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาจากจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มีน้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT Analysis มาใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการวิเคราะห์ชุมชน จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

1. จุดแข็ง (Strengths : S) หมายถึง การดำเนินงานภายในที่ธุรกิจสามารถกระทำได้ดี ธุรกิจจะต้องวิเคราะห์การดำเนินงานภายใน เช่น การบริหาร การเงิน การตลาด การผลิต และการวิจัยและพัฒนา เพื่อการพิจารณาถึงจุดแข็งของการดำเนินงานภายในเหล่านี้เป็นระยะ ๆ ธุรกิจที่บรรลุความสำเร็จจะกำหนดกลยุทธ์ของบริษัทที่ใช้ประโยชน์จากจุดแข็งจากการดำเนินงานภายในเหล่านี้อยู่เสมอ

2. จุดอ่อน (Weaknesses) หมายถึง การดำเนินงานภายในที่บริษัทไม่สามารถกระทำได้ดี การดำเนินงานภายในเหล่านี้ เช่น การบริหาร การเงิน การตลาด การผลิต และการวิจัยและพัฒนา จะเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของธุรกิจ ธุรกิจจะต้องกำหนดกลยุทธ์ของธุรกิจที่สามารถลบล้างหรือปรับปรุงจุดอ่อนของการดำเนินงานภายในเหล่านี้ให้ดีขึ้น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

1. โอกาส (Opportunities) หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของธุรกิจ ธุรกิจจะต้องคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และการแข่งขันอยู่เป็นระยะ เพื่อการแสวงหาประโยชน์

จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกเหล่านี้ การพัฒนาของคอมพิวเตอร์ และการเปลี่ยนแปลงของประชากร การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและทัศนคติพนักงาน และการแข่งขันจากต่างประเทศที่รุนแรงขึ้นจะเป็นตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกที่สำคัญ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ อาจจะทำให้ความต้องการของลูกค้าเปลี่ยนแปลงไป ที่อาจจะทำให้ผลิตภัณฑ์บริการและกลยุทธ์ของธุรกิจต้องเปลี่ยนแปลงตามไป

2. อุปสรรค (Threats) หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่คุกคามต่อการดำเนินงานบริษัท สภาพแวดล้อมภายนอกเหล่านี้ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และการแข่งขัน เป็นต้น เช่น ความไม่สงบภายในต่างประเทศ ความเข้มแข็งของกลุ่มแข่งขัน อัตราดอกเบี้ย และราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ล้วนแต่เป็นการคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์ SWOT Analysis เป็นเทคนิคหรือวิธีการที่จะช่วยให้องค์กรสามารถกำหนดกลยุทธ์ในการทำงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร กล่าวคือ ทำให้ทราบว่าองค์กรมีศักยภาพมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weakness) ว่าองค์กรมีอะไรบ้างที่เป็นจุดแข็งที่ควรคงไว้ และอะไรที่เป็นจุดอ่อนที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้น ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกองค์กรซึ่งควบคุมไม่ได้ โดยพิจารณาจากโอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) เพื่อปรับปรุงองค์กรให้สอดคล้องกับปัจจัยแวดล้อมภายนอก

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่เลขที่ 20 หมู่ 7 ตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โทรศัพท์ 044606509 (คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง, 2558)

ภาพที่ 2.1 สถานที่ตั้งสำนักงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ความเป็นมา

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการรวมกลุ่มของคนในชุมชนที่มีการประกอบอาชีพเดียวกัน สืบทอดวิถีชีวิตแบบเดียวกัน ทำการเกษตรยางพาราเหมือนกัน มีความคิดคล้าย ๆ กัน มีจุดขายที่เดียวกัน เป็นชุมชนเล็ก ๆ ที่อยู่มาด้วยกัน เชื่อใจซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์ ภายใต้ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมเดียวกัน กิจกรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารามีพื้นฐานมาจากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นหลัก และเนื่องจากเกษตรกรไม่เข้าใจว่า เหตุใดราคายางพารา จึงมีราคาต่างกัน ทำอย่างไรจึงจะไม่ถูกโกงน้ำหนักรและลดราคาจากพ่อค้าคนกลาง และเพื่อช่วยเหลือสมาชิกให้มีอาชีพและมีรายได้ที่ดีขึ้น เมื่อมีพระราชบัญญัติวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 กลุ่มจึงได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน โดยวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่ม เพื่อต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐด้านการพัฒนา ด้านทักษะ ด้านการบริหารองค์กร และพัฒนาด้านสินค้าในการทำยางพาราให้ได้คุณภาพและเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิก มีกำลังในการต่อรองราคากับคู่ค้าได้มากขึ้น และการสนับสนุนเงินทุนจากธนาคาร

หลักคิด/แนวทางในการดำเนินงาน

แนวทางในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ มีกิจกรรมที่ดำเนินการตั้งแต่การจัดหาปัจจัยต่าง ๆ ในการบริหารจัดการองค์กร การรวบรวมผลผลิต การตลาด การระดมเงินทุน การส่งเสริมองค์ความรู้และการพัฒนาด้านการเกษตร กลุ่มจะดำเนินการและพัฒนาอยู่บนพื้นฐานความต้องการและความจำเป็นของสมาชิก ซึ่งวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง ได้ทำให้สมาชิกกลุ่มเชื่อมั่นและยึดการเกษตรเป็นอาชีพหลักตลอดมา จนเรียกได้ว่าวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอโนนดินแดง ทำให้อาชีพการเกษตรของสมาชิกเข้มแข็ง และยั่งยืนมาได้ การดำเนินการที่ผ่านมาย่อมเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกปรารถนาเข้ามาเป็นสมาชิก แม้ว่ากลุ่มจะเข้มงวดในการรับสมาชิกก็ตาม แต่ก็ยังมีสมาชิกเพิ่มขึ้นทุกปี และสมาชิกเองก็มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม

ภาพที่ 2.2 สมาชิกนำผลผลิตยกก่อนด้วยมารวบรวม ณ จุดรับซื้อ

กิจกรรมของกลุ่ม

1. กิจกรรมการบริการ

- 1.1 ระดมทุน/ ลงหุ้น หุ้นละ 50 บาท
- 1.2 รับฝากเงินหุ้น และแบ่งปันผลกำไรจากการขายสินค้าตามจำนวนหุ้นทุกปี
- 1.3 ให้บริการสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ ลดปัญหาการกักนอกระบบ โดยให้สมาชิกกู้ระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว คิดดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี
- 1.4 จัดหาปัจจัยการผลิตบริการจำหน่ายแก่สมาชิก เพื่อลดต้นทุนของสมาชิก
- 1.5 รับซื้อยกก่อนด้วย โดยกลุ่มจะให้ราคาสูงกว่าพ่อค้าทั่วไป

2. กิจกรรมด้านการผลิต

2.1 การทำสวนยางพารา มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูก การดูแลรักษา ต้นยาง การเก็บเกี่ยวผลผลิตและการเก็บรักษาให้ได้คุณภาพมาตรฐาน จะช่วยทำให้ลดต้นทุนการผลิต และสามารถจำหน่ายได้ราคาสูง

2.2 ส่งเสริมเกษตรกรให้ปลูกพืชผลทางการเกษตรอย่างอื่นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้

3. กิจกรรมการจัดระบบสวัสดิการแก่สมาชิกและชุมชน

3.1 เงินสงเคราะห์สมาชิกและคู่สมรสสมาชิกเสียชีวิต แรกเข้า-5 ปี 10,000 บาท/ ศพ สมาชิก 5 ปี-10 ปี 15,000 บาท/ ศพ

3.2 เงินชดเชยสมาชิกที่เจ็บป่วยนอนโรงพยาบาล สมาชิกชั้น 1 คืนละ 200 บาท สมาชิกชั้น 2 คืนละ 100 บาท โดยมีเงื่อนไขว่า สมาชิกจะได้รับเงินชดเชย คนละไม่เกิน 10 คืน/ปี

ภาพที่ 2.3 สมาชิกช่วยกันทำงานตามหน้าที่และความถนัด

จุดเด่น

1. สมาชิกจากชุมชนเดียวกัน ทำอาชีพเกษตรเหมือนกัน มีความถนัดเกี่ยวกับการผลิตสินค้าด้านยางพาราได้ด้วยตัวเอง ทำให้ง่ายต่อการบริหารงาน และจัดตั้งกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม การจัดตั้งเป็นกลุ่มทำให้ต่อรองราคาและหาตลาดขายสินค้าได้ง่าย
2. กลุ่มมีการรับสมาชิกเพิ่มทุกปี ซึ่งทำให้มีเงินทุนจากภาครัฐให้การช่วยเหลือมากขึ้น
3. กลุ่มมีการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงาน โดยให้ผู้บริหารกลุ่ม และสมาชิกผลัดเปลี่ยนกันไปอบรมและศึกษาดูงาน แล้วนำมาพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น
4. หน่วยงานภาครัฐสนับสนุนด้านการเงิน และให้คำแนะนำในด้านการบริหารการจัดการ ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จักริน ยาสุมทร (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป สภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ ศักยภาพและองค์ประกอบในการพัฒนา และเสนอแนวทางในการจัดการระบบเศรษฐกิจชุมชน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน จากการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะความเป็นอยู่ในระดับที่ผ่านเกณฑ์รายได้มาตรฐาน โดยรายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งจากการพิจารณากำไรต่อต้นทุน การปลูกผลไม้สร้างรายได้ให้เกษตรกรในระยะยาวมากกว่าพืชไร่ หากมีการพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะปลูกมากขึ้นและมีการ

คัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสม ดังนั้น ภาครัฐจึงควรให้ความสนใจอย่างจริงจัง เรื่องการจัดตั้งกลุ่มสมาชิก เพื่อชี้แนะแนวทางในการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพของประชาชน

แพรวพรรณ วิวันชัย (2552) ได้ศึกษาการศึกษาพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษาอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง โดยใช้ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาพบว่า สมาชิกในแต่ละกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความสามัคคีและประสิทธิภาพในการทำงานเป็นอย่างดี ผลิตภัณฑ์มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่มีจุดอ่อนตรงที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ไม่มีเงินทุนสำรอง และมีการผลิตที่ล่าช้า เนื่องจากขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิต ประกอบกับแรงงานส่วนมากยังขาดความเข้าใจในการบริหารธุรกิจและการจัดการ

จิราพร มหาอินทร์ (2554, หน้า 51) ได้ศึกษาการดำเนินงานและการส่งเสริมศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จังหวัดปทุมธานี จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนประสบผลสำเร็จคือ นโยบายของรัฐบาลที่เปิดโอกาสให้มีการสร้างงาน สร้างรายได้แก่คนในชุมชน และความร่วมมือขององค์กรในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามประเมินผล รวมทั้งการมีภาวะผู้นำของผู้นำกลุ่ม ผนวกกับความเข้มแข็งของชุมชนที่เกื้อกูลการขับเคลื่อนกลุ่ม การเข้าถึงแหล่งเงินทุนสามารถระดมทุนได้จากสมาชิกตามจำนวนผู้ถือหุ้น และมีการทำบัญชีรับ-จ่าย ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับภาครัฐควรให้การสนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง

ชาญชัย สุขสกุล (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการการตลาดธุรกิจชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงประเภทธุรกิจเกษตรของเกษตรกรปลูกมะขามหวานของเกษตรกรปลูกมะขามหวานเพื่อการค้า จังหวัดเพชรบูรณ์ จากการศึกษาพบว่า ชุมชนจะต้องร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมการตลาด เริ่มตั้งแต่การจัดตั้งองค์การ การแบ่งงานกันทำตามความถนัด ชุมชนต้องร่วมกันคิดระดมสมองในการวางแผนการตลาด โดยเป็นการดำเนินการตลาดตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เน้นพึ่งธรรมชาติให้มากที่สุด ลดการใช้สารเคมี ร่วมกันคิดหาทางลดต้นทุนให้ต่ำที่สุดในทุกขั้นตอนการผลิตและกิจกรรมการตลาด รวมถึงการที่สมาชิกกลุ่มธุรกิจชุมชนต้องมีการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงและหมั่นศึกษาหาความรู้ อยู่เสมอ จะทำให้ธุรกิจชุมชนประสบความสำเร็จสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่ (2554, หน้า 58) ได้ศึกษารายงานสถานการณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐไว้ว่า 1) มีปัญหาหรือมีอุปสรรค หรือข้อเสนอแนะด้านเจ้าหน้าที่และระบบการทำงานส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2) หน่วยงานภาครัฐยังไม่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมเท่าที่ควร 3) การบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศกลุ่มวิสาหกิจ

ชุมชนล่าช้า 4) เนื้อหาแบบประเมินศักยภาพมากเกินไปควรนำมาปรับปรุงให้กระชับขึ้นเพื่อสะดวกและรวดเร็ว และเข้าใจง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้แท้จริง 5) แบบรายงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีมากจนเกินไปควรจัดหมวดหมู่ที่เป็นข้อมูลที่สำคัญเพื่อการนำไปใช้ได้จริง 6) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลมีงานบันทึกด้านปริมาณมากเกินไปจนทำให้เกิดความล่าช้าในการบันทึกข้อมูลดังกล่าว 7) การติดตามการดำเนินงานกลุ่มหน่วยงานภาครัฐระดับอำเภอให้ความร่วมมือน้อยเกินไป 8) หน่วยงานภาครัฐไม่ได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลการประเมินศักยภาพหรือข้อมูลอื่น ๆ ในระบบสารสนเทศกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการพิจารณาส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และ 9) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีจำนวนมากและเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยทำให้การติดตามผลความก้าวหน้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่ทั่วถึง

สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก (2554, หน้า 45) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดพิษณุโลกไว้ ดังนี้ 1) กรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนน้อยเกินไป และไม่จริงจังในการหาแนวทางการส่งเสริมให้มีความชัดเจนและต่อเนื่อง อีกทั้งยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบต่องานส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเท่าที่ควร 2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางกลุ่มได้เข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน และมีการใช้ชื่ออื่นในการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มเดียวกัน จึงเกิดการซ้ำซ้อนทำให้เกิดการสับสนและเข้าใจผิดระหว่างหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน 3) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยังไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้และยังต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และแหล่งเงินทุนจากภายนอก 4) หน่วยงานภาครัฐในระดับอำเภอ/ จังหวัด ยังทำงานแบบไม่บูรณาการและยังไม่เห็นความสำคัญอย่างต่อเนื่อง จากที่มีความเข้าใจว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นงานของกรมส่งเสริมการเกษตร และ 5) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางแห่งที่มาจดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ไม่ได้เกิดจากปัญหาหรือความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง แต่มาจดทะเบียนเพื่อรอรับการส่งเสริมสนับสนุนด้านเงินทุนจากของหน่วยงานต่าง ๆ และเพื่อหวังกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งมีได้ประกอบกิจกรรมอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง

อัจฉรา มลิวงศ์ และขจรศักดิ์ วงศ์วิราช (2554, หน้า 9) ได้ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทยบ้านแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มมีจุดแข็ง คือ สมาชิกกลุ่มมีความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ภายใต้การสร้างการเรียนรู้แนวทางการนำผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ การสร้างองค์ความรู้ให้แก่สมาชิกและให้สมาชิกในกลุ่มเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมที่สุดเพื่อพัฒนาไปสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

อุสา สุทธิสาคร (2554, หน้า 62) ได้ศึกษาการเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านวิสาหกิจชุมชนของชุมชนบ้านร่องก่อ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จากการศึกษาพบว่า 1) ผู้นำชุมชนมีการเรียนรู้จากประสบการณ์ และใช้ความรู้ฝังลึกที่มีอยู่ผสมผสานกัน เป็นจุดเริ่มต้นนำไปสู่การทำวิสาหกิจชุมชน 2) มีกระบวนการเรียนรู้กลุ่มของคนในชุมชน โดยการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการตัดสินใจและไตร่ตรองร่วมกันในการทำวิสาหกิจ 3) ชุมชนมีการจัดการความรู้ด้วยการแสวงหาความรู้ ยกระดับและพัฒนาความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ โดยมีรูปแบบการจัดการความรู้หลายรูปแบบ อาทิ การศึกษาดูงาน การจ้างผู้มีความรู้มาสอน การทดลอง และการสอบถามคุณภาพผลิตภัณฑ์จากผู้นำสินค้าไปใช้ 4) ชุมชนมีกระบวนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง 5) ชุมชนมีกระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ที่วางอยู่บนรากฐานของการคิดแบบผู้ประกอบการผสมผสานกับแนวคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดแบบผู้ประกอบการ ได้แก่ การมีนวัตกรรม กล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยง มีความมุ่งมั่น ทำให้ชุมชนสามารถขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนได้อย่างประสบความสำเร็จ ส่วนแนวคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ชุมชนให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตของชุมชน มีความเอื้ออาทรต่อกัน ไม่ใช่ตัวเงินเป็นเรื่องใหญ่ หรือหวังกำไรมากกว่าความอยู่ดีมีสุข และความช่วยเหลือกันของคนในชุมชน และ 6) ชุมชนมีทุนทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ความรู้เดิมที่มีอยู่ในชุมชน ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ไว้วางใจกัน ของคนในชุมชน ทำให้งานในชุมชนเดินหน้าต่อไปได้อย่างประสบความสำเร็จ

รศดา เวชฎาพันธ์ และศุมาลี สันติพลวุฒิ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการประเมินผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนสายบัว จากการศึกษาพบว่า วิสาหกิจชุมชนสายบัวได้นำโครงการพัฒนามาสู่การปฏิบัติ 2 โครงการ เพื่อประโยชน์ต่อการขยายตลาดใน AEC คือ โครงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยมีเป้าหมายพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน GMP และโครงการจัดทำเว็บไซต์เพื่อการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การดำเนินงานทั้งสองโครงการจะส่งผลกระทบต่อวิสาหกิจมีการพัฒนาตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ดี เนื่องจากมีความคุ้มค่าของการลงทุนและการพัฒนามาตรฐานดังกล่าวจะทำให้ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มียอดขายเพิ่มขึ้นและมีการจ้างแรงงานในชุมชนเพิ่มขึ้น

สมบุญณ์ เจริญจิระตระกูล พลากร สัตย์ชื่อ และอริศรา ร่มเย็น (2557) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในรูปแบบของการปลูกพืชร่วมยางในระบบสวนยางพารา

จากการศึกษาพบว่า ทุกประเด็นดังกล่าวต่างก็ผูกต่อการขับเคลื่อนเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ระบบสวนยางพาราในรูปของการปลูกพืชร่วมยางเป็นอย่างมาก รัฐต้องมีมาตรการที่จำเป็นเพื่อขับเคลื่อนให้การเพิ่มพื้นที่การปลูกพืชร่วมยางมีโอกาสเป็นจริง เช่น 1) ต้องกำหนดนโยบายส่งเสริมการปลูกพืชร่วมยางให้เป็นรูปธรรม 2) ต้องปรับกฎระเบียบข้อกฎหมายให้เอื้อต่อการปลูกพืชร่วมยาง 3) ต้อง จัดสรรงบประมาณขยายพื้นที่การปลูกพืชร่วมยางเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับระบบสวนยางเชิงเดี่ยวอย่างต่อเนื่อง 4) ต้องสร้างกลไกการประสานความร่วมมือกับภาคีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพืชร่วมยาง และ 5) ต้องจัดให้มีการจัดการความรู้ด้านพืชร่วมยางขององค์กรภาคประชาชน 6) การระดมเงินเข้ากองทุนกองทุนขับเคลื่อนการปลูกพืชร่วมยางที่ถาวร และ 7) ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีนโยบายเป็นส่วนรายได้โดยจัดสรรงบประมาณสมทบกองทุนฯ เป็นต้น

บาร์รอน (Barrom, 2003) ได้ศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นในเศรษฐกิจบริการหลังอุตสาหกรรม: ชุมชนการผลิตในแม่น้ำโอไฮโอวัลเลย์ โดยการวิจัยเชิงภูมิศาสตร์ เพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์และการกระจายตัวของการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ผลการตรวจสอบข้อมูลในรูปแบบของการบรรยาย จากการศึกษพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญ ชุมชนขนาดเล็กจำนวนมากในพื้นที่อุตสาหกรรมเก่าใช้เวลาปรับเปลี่ยนโครงสร้างระดับการผลิต เปลี่ยนระบบเศรษฐกิจในท้องถิ่นให้เกิดพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเมืองท้องถิ่น ปรับปรุงและขยายโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่นและการบริการในชุมชน โดยในกรณีศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมชุมชน และโครงสร้างทางการเมืองท้องถิ่นจึงพยายามสร้างให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมมือกันสร้างกลยุทธ์ปรับปรุงเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อจะได้พัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน ลดความขัดแย้งในการพัฒนาท้องถิ่น

ฟิชเชอร์ (Fisher, 2010) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสถาบันการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาวิวัลฮิลล์ ใช้วิธีศึกษาเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ ทำการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของท้องถิ่น จากการศึกษพบว่า ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิวัลฮิลล์ คือ การมีผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ชื่อสัตย์ และแข็งแกร่ง พนักงาน การเมืองและการสนับสนุนอย่างเพียงพอ เงินทุนที่หลากหลาย และเครือข่ายที่กว้างขวาง และเชื่อถือได้ในทางพันธุกรรมเชิงยุทธศาสตร์ สมาชิกและกรรมการผู้ร่วมทุนของสถาบันการพัฒนาชุมชนควรพิจารณาสรรหาผู้นำและพนักงานที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มศักยภาพ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และเจ้าหน้าที่จะต้องรวบรวมการสนับสนุนทั้งทางการเมืองและทางการเงินในการกิจการดำเนินงานสำหรับพื้นที่ศึกษาใกล้เคียง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรไว้แล้ว

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่เลือกมาเป็นตัวแทน 13 คน หน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการจากศูนย์วิจัยยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดการยางแห่งประเทศไทย มีจำนวน 1 คน เกษตรอำเภอโนนดินแดง จำนวน 1 คน เอกชนผู้ประกอบการรับซื้อยางพาราในอำเภอโนนดินแดง จำนวน 1 คน และธนาคาร (ช.ก.ส.) สาขาอำเภอโนนดินแดง จำนวน 1 คน ตัวแทนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอโนนดินแดง จำนวน 1 คน ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) รวมจำนวน 18 คน รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง และคณะผู้เข้าร่วมการประชุม ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนตัวอย่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ และคณะผู้เข้าร่วมการประชุม จำแนกตามรายละเอียดดังนี้

วิสาหกิจชุมชนยางพารา	จำนวนตัวอย่าง
คณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนยางพารา	13
นักวิชาการจากศูนย์วิจัยยาง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดการยางแห่งประเทศไทย	1
ภาครัฐ เกษตรอำเภอ	1
เอกชนผู้รับซื้อยางพารา	1
ธนาคาร (ธ.ก.ส.)	1
เกษตรกรผู้ปลูกยางและกรีดยางพาราในพื้นที่	1
รวม	18

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับประเด็นแนวคำถาม ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป การจดด้วยสมุดบันทึก และการสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กำหนดแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชน

1.2 ข้อมูลประเด็นแนวคำถามเกี่ยวกับการจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวทางการ

พัฒนาวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย

1.2.1 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน

1.2.2 ปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (SWOT Analysis)

1.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

2. การสนทนากลุ่ม (Focus group) กำหนดแนวทางการสนทนากลุ่มในลักษณะเดียวกันกับการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชน

2.2 ข้อมูลประเด็นแนวคำถามเกี่ยวกับการจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย

2.2.1 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน

2.2.2 ปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (SWOT Analysis)

2.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามเกี่ยวกับประเด็นแนวคำถาม ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (รายชื่อในภาคผนวก ค) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และครอบคลุมประเด็นคำถามตามวัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้ข้อมูล 2 ประเภท คือ ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) จากคณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชน ยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ นักวิชาการจากศูนย์วิจัยยาง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดการยางแห่งประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐเกษตรอำเภอ หน่วยงานภาคเอกชนผู้รับซื้อยางพารา ธนาคาร (ธ.ก.ส.) และเกษตรกรผู้ปลูกยางและกรีดยางพาราในพื้นที่ จำนวน 18 คน โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อม

ภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน ปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมถึงเว็บไซต์ทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการนำข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน ปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) มาวิเคราะห์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างพาราอำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำเสนอในรูปแบบเชิงพรรณนา

2. วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างพาราใน อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร และสภาพภายนอกองค์กร

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักวิชาการจากศูนย์วิจัยยาง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดการยางแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่ของรัฐ เกษตรอำเภอในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ธนาคาร (ช.ก.ส.) กลุ่มคณะกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอโนนดินแดง จำนวน 18 คน (รายชื่อในภาคผนวก ข) ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของวิสาหกิจชุมชน
2. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (SWOT Analysis)
4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะของวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ การจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (SWOT Analysis) และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนา ได้แก่ นักวิชาการจากศูนย์วิจัยยาง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดการยางแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่ของรัฐ เกษตรอำเภอในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ธนาคาร (ช.ก.ส.) กลุ่มคณะกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอโนนดินแดง จำนวน 18 คน ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของวิสาหกิจชุมชน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...เราวิสาหกิจชุมชนนี้มีการรวมกลุ่มของคนในชุมชนที่มีการประกอบอาชีพเดียวกัน ภายใต้การปลูกพืชยางพาราเหมือนกันอยู่ชุมชนเดียวกัน และวัฒนธรรมเดียวกัน กิจกรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารามีพื้นฐานมาจากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นหลัก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...วิสาหกิจชุมชนยางพาราเป็นการรวมกลุ่มคนกลุ่มเล็ก ๆ ที่ปลูกยางพาราเหมือนกัน เพื่อนำผลผลิตไปขายในที่เดียวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...พวกเรารวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเล็ก ๆ ได้นำสินค้าไปขายพร้อมกันหรือที่เดียวกัน จะได้ราคาดีกว่าเกษตรกรรายย่อยอื่น ๆ เพื่อจะได้สร้างกลุ่มให้ใหญ่ขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...วิสาหกิจชุมชนยางพาราอำเภอโนนดินแดงของเราเป็นการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางเหมือนกัน อยู่บ้านเดียวกัน ขายด้วยกัน ราคาได้เหมือนกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...วิสาหกิจชุมชนยางพาราของเรามีความคิดว่า จะต้องสร้างกลุ่มจากเล็ก ๆ ไปก่อน และจะต้องเป็นกลุ่มใหญ่ต่อไป ถ้ามีรัฐบาลให้การสนับสนุน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...กรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนยางพาราทุกคน ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน แล้วเราจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...ผู้ที่เข้ามารวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนนี้ พวกเรามีความคิดเหมือนกัน ทำยางพาราเหมือนกัน ขายพร้อมกัน ผลิตสินค้าเหมือนกัน เลยมีการมารวมกลุ่มกันจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...การรวมกลุ่มกันเป็นการต่อรองราคาขายพาราให้ได้ในราคาที่สูงกว่าท้องตลาด เพราะเราขายรวมกันเป็นกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...ถ้ารัฐบาลมาดูแลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพาราทางด้านเงินทุน ก็จะทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น เพราะมีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...วิสาหกิจเราจากเล็ก ๆ ก็จะขยายใหญ่ขึ้น เพราะกลุ่มเรามีความคิดเห็นไปทางเดียวกัน ผลิตสินค้าเหมือนกัน ขายจุดเดียวกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพาราจะต้องมีการพัฒนาและผลิตสินค้ายางพาราให้มีคุณภาพ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...วิสาหกิจชุมชนของเราเป็นกลุ่มที่จดทะเบียนใหม่ยังต้องการผู้ที่มีความรู้มาให้คำแนะนำในการบริหารองค์เพื่อพัฒนากลุ่มวิสาหกิจให้เข้มแข็งสืบไป”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...ส่วนใหญ่พวกเราที่เป็นเกษตรกรที่ปลูกยางพารา และกรีดยางพาราเอง จึงมีความรู้ทางการบริหารกลุ่มน้อย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...บางครั้งก็จะไม่เข้าใจคำว่าวิสาหกิจชุมชนสักเท่าไร ก็ต้องมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้น เพราะเป็นเกษตรกรทำแต่พืชสวนไม่ค่อยได้มาบริหารสักเท่าไร จึงจำเป็นต้องหาคนที่มีความรู้มาแนะนำ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...คนในกลุ่มจะต้องเชื่อใจกันภายในการบริหารของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และมีความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา ทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...การตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขึ้นมานั้นก็มีความหมายเดียวกัน ถึงจะเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ตาม จะต้องจริงใจกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...พวกเราการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มเล็ก ๆ มาก่อน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องผลิตสินค้ายางพาราเหมือนกัน ขายจุดเดียวกัน ชุมชนเดียวกัน แล้วค่อยมาจดทะเบียนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...วิสาหกิจชุมชนเกิดขึ้นมาเพราะคนกลุ่มหนึ่งร่วมมือกันในการผลิตสินค้ายางพาราเหมือนกัน อยู่ชุมชนเดียวกัน ขายสินค้าที่เดียวกัน มีความคิดคล้ายกัน เป็นเกษตรกรเหมือนกัน เน้นช่วยเหลือกันและกัน มีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ การผลิตยางพาราให้ได้คุณภาพและราคาดี”

“...การศึกษาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง พบว่า วิสาหกิจชุมชนนี้มีการรวมกลุ่มของคนในชุมชนที่มีการประกอบอาชีพเดียวกัน สืบทอดวิถีชีวิตแบบเดียวกัน ทำการเกษตรยางพาราเหมือนกัน มีความคิดคล้าย ๆ กัน มีจุดขายที่เดียวกัน เป็นชุมชนเล็ก ๆ ที่อยู่มาด้วยกัน เชื่อใจซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์ ภายใต้อาณัติของวัฒนธรรมประเพณี และวัฒนธรรมเดียวกัน กิจกรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารามีพื้นฐานมาจากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นหลัก เพราะสมัยก่อนเป็นการทำการเกษตรแบบต่างคนต่างทำ จนพัฒนามาเป็นการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อจะได้ทำให้มีอาชีพและมีรายได้ที่ดีขึ้น จึงได้มีการรวมกลุ่มเพื่อจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน โดยวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มดังกล่าว เพื่อต้องการการสนับสนุนด้านการพัฒนา ด้านทักษะ ด้านการบริหารองค์กร และพัฒนาด้านสินค้าในการทำยางพาราให้ได้คุณภาพและเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิก จากหน่วยงานภาครัฐ และสนับสนุนเงินทุนจากธนาคาร จะได้มีกำลังในการต่อรองราคากับคู่ค้าได้มากขึ้น”

2. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการจัดการวิสาหกิจชุมชน และแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก

1. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจแย่ลง ราคาขงก็ตกต่ำ การค้าขายไม่ดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...ราคาขงพาราแย่ลง ผู้กรีดขงก็มีรายได้น้อยลง ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...อยากให้ราคาขงดีขึ้น ให้ช่วยเหลือเกษตรกรให้ถูกจุด”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...สภาพโดยรวมเศรษฐกิจแย่ลง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจขงตกต่ำ ทุกคนก็ประหยัดขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...ขงพาราราคาถูกลง แต่ค่าใช้จ่ายขงที่หรือมากขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจแย่ลง ไม่ค่อยมีเงินใช้จ่าย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจแย่งที่ราคาถูกลง ต้องประหยัดใช้จ่าย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจแย่ลง ขงพาราถูกลงอยากให้มีคนมาดูแลราคาขงกว่านี้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจแย่ลง ขงราคาถูกลงประหยัดมากขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจแย่ลง ขงพาราที่ราคาถูกลง ไม่คุ้มคนกรีดขง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจแย่ลง แต่ก็ยังมีรัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือเจ้าของสวนขงและคนกรีดตามโครงการไร่ละ 1,500 บาท โดยเจ้าของสวน ไร่ละ 60 คนกรีด ไร่ละ 40”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจขงพารา ราคาถูกลง แต่ค่าใช้จ่ายปุ๋ยแพง ราคาไม่ลงเลย เกษตรกรต้องใส่ปุ๋ยทุกปี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจขงแย่ ราคาขงถูกลง ไม่คุ้มคนกรีดขง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจโดยรวม ถ้ารัฐเข้ามาช่วยเหลือตามนโยบาย 150 กิโลกรัมมัน ไม่ตรงต่อความจริง เพราะเกษตรกรกรีดยางออกมาได้มากกว่านั้น ที่เหลือจะขายไหน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจยางถูก ค่าใช้จ่ายสูงราคาปุ๋ยไม่ลง เกษตรกรมีรายได้ไม่พอจ่าย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจทั่วๆ ไปแย่งลง ขายยางพาราที่ราคาถูก รัฐก็บอกช่วยเหลือแต่ก็ยังไม่เพียงพอ และไม่ตรงจุด คู่งยากหลายเรื่อง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจยางพาราที่ราคาถูก แต่ถ้าราคาขยับขึ้นสัก 45 บาท เกษตรกรก็น่าจะอยู่ได้”

สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโดยรวม ปี พ.ศ. 2558 แย่ลง ราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ เกษตรกรต้องหันมาปลูกพืชทดแทนเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายลง รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือเจ้าของสวนยางและคนกรีดยางโครงการไร่ละ 1,500 บาท โดยเจ้าของสวน ไร่ละ 60 คนกรีดยา ไร่ละ 40 และนโยบาย 150 กิโลกรัมมัน ไม่ตรงต่อความจริงเพราะเกษตรกรกรีดยางออกมาได้มากกว่านั้น รัฐช่วยเหลือแต่ก็ยังไม่ตรงจุด คู่งยากหลายเรื่อง ควรนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตามวิถีของความพอเพียง

2. สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางสังคมก็ทำแต่การเกษตรเป็นหลัก ผลผลิตด้านการเกษตรราคาตกต่ำเกือบทุกอย่างไม่ว่าจะเป็น ยางพารา ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางสังคมเกษตรกรขายสินค้าด้านการเกษตรได้ราคาตกต่ำลงกว่าทุกปี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...เกษตรกรชาวสวนยางพาราที่เกิดผลกระทบต่อราคาสินค้า เงินทองก็ไม่ค่อยมี ก็ต้องใช้จ่ายประหยัดขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ต้องทำใจกับราคายางพาราที่ยังตกต่ำอยู่ แต่ก็มีรัฐเข้ามาให้ความช่วยเหลืออยู่หลายโครงการ ก็ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพอใจในการช่วยเหลือของภาครัฐ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...สังคมเกษตรกรนั้นก็ทำแต่การเกษตร จากอดีตที่พ่อแม่ทำมาที่ทำกันต่อไปจนถึงรุ่นลูก แต่ปีนี้ราคาสินค้าด้านการเกษตรไม่ดีเท่าที่ควร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...สภาพสิ่งแวดล้อมทางสังคมการเกษตรก็ต้องอาศัยฝนฟ้าตามฤดูกาล ทำให้มีรายได้น้อย และปีนี้ก็แล้งมาก ฝนก็ตกน้อย จึงไม่สามารถทำการเกษตรที่ใช้น้ำมากไม่ได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...เกษตรกรส่วนใหญ่ก็อาศัยรายได้จากการขายผลผลิตการเกษตร แต่ปีนี้ขายสินค้าได้ราคาตกต่ำทุกอย่าง รายได้ก็ไม่ดีแต่รายจ่ายมาก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...สังคมคนทำการเกษตรก็อาศัยรายได้จากพืชผลการเกษตรที่ราคาตกต่ำ คนทำการเกษตรก็ต้องประหยัดมากขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...สภาพสังคมการเกษตรในประเทศไทยตอนนี้ถือว่าไม่ดีทุกชนิด ไม่ว่าจะป็นข้าว อ้อย ยางพารา มันสำปะหลัง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมโดยทั่วด้านการเกษตรก็ไม่ค่อยดี เนื่องจากเศรษฐกิจทั่วไปปีนี้ไม่ดีนัก ทุกคนต้องประหยัด และอาจจะหาอาชีพอื่นทำเพื่อเพิ่มรายได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...สิ่งแวดล้อมด้านฝนก็ไม่ตกตามฤดูกาล ปีนี้แล้งมาก การเกษตรก็ต้องหันมาปลูกพืชใช้น้ำน้อย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมการเกษตรก็ทำยางพารา แต่ราคาก็ไม่ดี ถ้าเปรียบเทียบกับพืชเกษตรตัวอื่น ๆ เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ก็ถือว่ายางพารายังมีราคาสูงกว่าพืชตัวอื่นอยู่มาก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมโดยรวมตอนนี้เศรษฐกิจไม่ดี พืชผลการเกษตรก็ราคาตกต่ำ แต่ทุกคนต้องหันมาปลูกพืชอื่นเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ในครอบครัว”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเกษตร ตอนนี้ทุกคนก็ต้องอดทน เนื่องจากเศรษฐกิจโลกแย่ลง การค้าขายโดยรวมก็ไม่ดี ทุกคนต้องประหยัดขึ้นและใช้อย่างพอเพียง อยู่อย่างพอเพียง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...สังคมและสิ่งแวดล้อมตอนนี้เกิดภัยแรงทำการเกษตรที่ราคาไม่ดี ก็น่าจะอยู่แบบวิถีเศรษฐกิจพอเพียง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทำการเกษตรใด ๆ ก็ต้องทำแบบพอเพียง ทำเอง ใช้อย่างพอเพียง ลดการใช้จ่ายลง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...สิ่งแวดล้อมทางสังคมการเกษตรทุกคนก็ต้องอาศัยฝนฟ้าอากาศเป็นหลัก น้ำน้อยก็ต้องปลูกพืชผักสวนครัวแบบประหยัดอยู่แบบพอเพียง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...เศรษฐกิจไม่ดีชาวบ้านที่ทำการเกษตรก็มีรายได้น้อยลง แต่ก็ต้องอดทนลดรายจ่ายอยู่แบบพอเพียงก็น่าจะอยู่ได้แบบสบาย ๆ”

สภาพแวดล้อมทางสังคมคือเป็นสังคมเกษตรกรรมส่วนใหญ่ ต้องอาศัยฝนฟ้าตามฤดูกาล เกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยรายได้จากการขายผลผลิตการเกษตร พืชผลการเกษตรราคาคงต่ำ ทุกคนต้องหันมาปลูกพืชอื่นเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ในครอบครัว เกษตรกรต้องปรับตัวให้ได้กับสถานการณ์ปัจจุบัน

3. สภาพแวดล้อมทางการเมืองเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...การเมืองก็เปลี่ยนแปลง ทุกคนก็ต้องเปลี่ยนแปลงตามจะได้อยู่ได้แบบพอเพียง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...สภาพการเมืองไทยยังเป็นระบบทหารบริหารบ้านเมืองอยู่”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...การเมืองมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองยังไม่แน่นอน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองยังมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมอยู่มาก ทำให้นักลงทุนไม่ค่อยกล้าที่จะเข้ามาลงทุนในไทย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมือง นักลงทุนส่วนใหญ่ยังไม่แน่ใจสถานการณ์บ้านเมืองไทย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองมีผลกระทบต่อการค้าขายเป็นอย่างมาก เพราะนักลงทุนก็ไม่มั่นใจในสถานการณ์”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองมีผลต่อการค้าการขาย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองเปลี่ยนแปลง คนในประเทศก็ต้องปรับตัวต่อสถานการณ์ทุกด้าน การค้าการขายก็ต้องเปลี่ยนแปลงตาม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองไทยมีผลกระทบต่อการทำการค้าขาย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองมีผลต่อการทำเกษตรกรรม เพราะถ้ารัฐไม่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรก็แย่”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองมีผลต่อการดำรงชีวิตของเกษตรกร เพราะส่วนใหญ่ภาครัฐจะเป็นผู้หาลาดให้เกษตรกร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองมีการเปลี่ยนแปลง เกษตรกรก็ต้องเปลี่ยนตามนโยบายของภาครัฐเป็นส่วนใหญ่”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมือง ภาครัฐจะเข้ามาบริหารจัดการการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จึงมีผลต่อเกษตรกรโดยตรง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองมีผลกระทบต่อเกษตรกร เพราะเกษตรกรต้องรับนโยบายภาครัฐในการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นการเพาะปลูก การจำหน่าย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองเปลี่ยนแปลงบ่อย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองมีผลกระทบต่อเกษตรกร และการค้าการขายพืชผลการเกษตรอื่น ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการเมืองโดยรวมก็มีผลกระทบต่อทุก ๆ ด้านภายในประเทศ เพราะถ้าการเมืองนี่ก็เกิดการลงทุนมาก ผู้ที่จะทำการค้าขายก็เกิดความมั่นใจในสถานการณ์การเมืองเป็นอันดับแรกในการลงทุน”

การเมืองเปลี่ยนแปลงบ่อยมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมอยู่มาก ทำให้นักลงทุนไม่ค่อยกล้าที่จะเข้ามาลงทุนในไทย เนื่องจากขาดความมั่นคงทางการเมือง มีผลต่อการค้าการขาย ภาครัฐจะเข้ามาบริหารจัดการการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จึงมีผลต่อเกษตรกรโดยตรง นักลงทุนต้องความมั่นใจในสถานการณ์การเมืองเป็นอันดับแรกในการลงทุน

4. สภาพแวดล้อมทางการแข่งขันเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการแข่งขันส่วนใหญ่ก็จะมี การแข่งขันด้านราคา เพราะแต่ละกลุ่มจะมีราคาของกลุ่มที่ได้ในแต่ละวันไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับการ ขึ้นลงของตลาดกลางยางพารา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...ทางการแข่งขันก็จะมีด้านราคา แข่งขันกับ พ่อค้า และการรวมกลุ่มของเกษตรกรอื่น ๆ แต่ราคาก็จะเป็นตัวกำหนดซื้อขาย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...การแข่งขันด้านก็มีหลายด้าน เช่น ด้านราคา ก็จะมีตลาดกลางและพ่อค้า โรงงานส่งออกเป็นผู้กำหนด”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ด้านการแข่งขันก็จะเป็นกลุ่มเกษตรกรทั่วไป แข่งขันเรื่องราคาขาย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...การแข่งขันส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องของราคา ยางพาราที่ปรับตัวขึ้นลงตลอดเวลา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...สภาพแวดล้อมทางการแข่งขันก็จะเป็นเรื่อง ราคาขายพาราตกต่ำ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...การแข่งขันเรื่องราคา พ่อค้า กลุ่มเกษตรกรด้วยกันที่เป็นการจัดตั้งกลุ่มแบบเลื่อนลอย ไม่ได้มีการจดทะเบียน แต่มีหัวหน้ากลุ่มที่จัดตั้งกลุ่มเพื่อแสวงหาผลประโยชน์มากกว่าการช่วยเหลือเกษตรกรด้วยกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...ด้านการแข่งขันมีหลายด้าน เช่น ราคาขายที่ไม่คงที่ โรงงานรับซื้อยางเปิดราคาขายมาต่ำ เกษตรกรต่างคนต่างขาย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...สภาพการแข่งขันส่วนใหญ่เป็นเรื่องของราคาขายพาราที่มีตลาดกลางควบคุม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...คู่แข่งโดยตรงของกลุ่มน่าจะเป็นพ่อค้าคนกลาง กลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...ยางพาราจะมีราคาเป็นตัวกำหนดจากพ่อค้าโรงงานอุตสาหกรรมใหญ่ การแข่งขันก็เป็นเรื่องราคาที่ตกต่ำอยู่ในปัจจุบัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...ด้านการแข่งขันหลัก ๆ คือ ราคา และการผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพที่ดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...มีการแข่งขันเรื่องตลาดขายสินค้าการเกษตรยางพารา ราคาที่ตกต่ำ ผู้รับซื้อก็ยางในราคาถูก พ่อค้าคนกลางก็รับซื้ออย่างถูกลง เนื่องจากสถานการณ์ยังมีแนวโน้มตกต่ำ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...การแข่งขันกลุ่มวิสาหกิจไม่เน้นแข่งขันกับใครแต่เน้นช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกยางพาราเป็นหลัก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...สภาพสิ่งแวดล้อมทางการแข่งขันนั้นกลุ่มมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางไม่ได้มุ่งเน้นผลกำไร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...สภาพสิ่งแวดล้อมทางการแข่งขันก็มีด้านการตลาดที่ยังมีการแข่งขันกันสูง เรื่องราคาขายพาราที่ไม่ได้ตามตลาดกลางกำหนด”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่ค่อยมีผลกระทบต่อการแข่งขันมากนัก เนื่องจากเป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือกันไม่เน้นกำไรในการดำเนินงาน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...กลุ่มวิสาหกิจเรานั้นการช่วยเหลือภายในกลุ่ม ทางกลุ่มก็หาราคายางที่เป็นธรรมมาให้กลุ่ม โดยกลุ่มจะทำงานเริ่มจากการผลิตยางเองซื้อ-ขายเอง เน้นการมีส่วนร่วมภายในกลุ่มไม่มุ่งต่อผลกำไร”

สภาพสิ่งแวดล้อมทางการแข่งขันส่วนใหญ่ก็จะมีการแข่งขันด้านราคา พ่อค้าคนกลาง และการรวมกลุ่มของเกษตรกรอื่น ๆ ที่มีการจัดตั้งกลุ่มแบบเลื่อนลอยไม่ได้มีการ

จดทะเบียน แต่มีหัวหน้ากลุ่มที่จัดตั้งกลุ่มเพื่อแสวงหาผลประโยชน์มากกว่าการช่วยเหลือเกษตรกรด้วยกัน กลุ่มมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางโดยกลุ่มจะทำงานเริ่มจากการผลิตยางเอง ซื่อ-ขายเอง เน้นการมีส่วนร่วมภายในกลุ่มไม่ได้มุ่งเน้นผลกำไร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารองค์กร

5. ปัจจัยด้านการผลิตเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการผลิตกลุ่มวิสาหกิจผลิตสินค้าที่เหมือนกันให้ได้มาตรฐานเดียวกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการผลิตทางกลุ่มผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน ให้ได้คุณภาพเหมือนกันจะได้ง่ายต่อการจำหน่าย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...ด้านการผลิตกลุ่มจะกำหนดให้ผลิตสินค้ามาตรฐานเดียวกัน ง่ายต่อการจำหน่ายและควบคุม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ผลิตสินค้าแบบเดียวกันมาตรฐานเดียวกัน จำหน่ายพร้อมกันจะได้ลดค่าใช้จ่ายการดำเนินงานลงได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...ผลิตสินค้าแบบเดียวกันขายได้ราคาเดียวกัน เพราะราคาจะขึ้นและลงทุกวัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...ด้านการผลิตสินค้าข้างถ้วยเหมือนกัน และจำหน่ายจุดเดียวกัน มาตรฐานเดียวกัน ได้ราคาเดียวกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...ด้านการผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน คือ ทำยางก้อนถ้วย และคุณภาพเดียวกัน คือ กรีดยางในจำนวน 8 วัน ถึงจะนำขามาขายพร้อมกัน ณ จุดรวมยางของกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...ผลิตยางโดยการกรีดยางจากส่วนของผู้ปลูกยางพาราของแต่ละคน ในมาตรฐานเดียวกัน นำมาจำหน่ายในวันและสถานที่เดียวกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...ผลิตสินค้ายางพาราจากการกรีดยางของแต่ละคน แล้วนำมาขายในจุดเดียวกัน และส่งออกไปขายต่อยังผู้ผลิต”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการผลิตพื้นฐานเลยพวกเราก็กรีดยางกันเองในมาตรฐานที่กำหนดโดยกลุ่ม เพื่อให้ได้คุณภาพเหมือนกันจะได้ตรงต่อความต้องการของโรงงาน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการผลิตโดยพื้นฐานก็กรีดยางกันเอง กลุ่มจะเป็นผู้กำหนดในการผลิตว่าจะกรีดกี่วันขาย 1 ครั้ง แล้วจะได้ส่งออกไปขายพร้อม ๆ กัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการผลิตแต่ละคนกรีดยางของตัวเอง แล้วนำมาขายด้วยกันมีมาตรฐานที่ทางกลุ่มกำหนด”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการผลิตก็จะผลิตเป็นยางก้อนด้วยส่วนใหญ่ก็จะกรีดยางเอง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการผลิตแต่ละคนจะกรีดยางเอง และกลุ่มจะกำหนดว่ายางจะต้องกรีดยาง 8 วัน แล้วนำมาขาย 1 ครั้ง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...ด้านการผลิตสินค้าทุกคนต้องผลิตเอง โดยให้ทุกคนเน้นคุณภาพและความสะอาด ให้มีมาตรฐานเดียวกันเพื่อจะได้ราคาเดียวกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...ด้านการผลิตผลิตยางเองกรีดยาง และผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...เกษตรกรที่มีสวนยางและเป็นสมาชิกก็จะผลิตยางเองเป็นส่วนใหญ่ เพราะจะได้ลดรายจ่ายลงแล้วยังมีเงินเหลือให้ใช้จ่ายมากขึ้น ส่วนคนที่จ้างกรีดยางจะไม่คุ้มเพราะช่วงนี้ราคายางตกต่ำ คนรับจ้างกรีดยางได้น้อยและไม่คุ้มต่อค่าแรง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการผลิตเกษตรกรส่วนใหญ่จะทำการเองจะได้ลดรายจ่าย มีเงินเหลือมากขึ้น อยู่ในการผลิตที่เน้นคุณภาพเดียวกันจะได้ราคาเดียวกัน”

ปัจจัยด้านการผลิตกลุ่มวิสาหกิจ ผลิตสินค้าที่เหมือนกันให้ได้มาตรฐานเดียวกัน ได้คุณภาพเหมือนกันจะได้ง่ายต่อการควบคุมและการจำหน่าย การผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน คือ ทำยางก้อนด้วย และคุณภาพเดียวกัน คือ กรีดยางในจำนวน 8 วัน แล้วนำมาขาย 1 ครั้ง พร้อมกัน ณ จุดรวมยางของกลุ่ม การผลิตเกษตรกรส่วนใหญ่จะทำการเอง ช่วยลดรายจ่าย ทำให้มีเงินเหลือมากขึ้น อยู่ในการผลิตที่เน้นคุณภาพเดียวกันจะได้ราคาเดียวกัน เพราะราคายางพาราจะขึ้นและลงทุกวัน ส่วนคนที่จ้างกรีดยางจะไม่คุ้มเพราะช่วงนี้ราคายางตกต่ำ คนรับจ้างกรีดยางได้น้อยและไม่คุ้มต่อค่าแรง

6. ปัจจัยด้านการตลาดเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการตลาดเป็นตลาดท้องถิ่น คือ เกษตรกรนำยางพารามาขายให้กลุ่มเอง ณ จุดรับซื้อที่ทางกลุ่มกำหนดไว้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...เป็นตลาดที่เกษตรกรนำสินค้ามาขายเอง โดยมีกลุ่มรับซื้อไว้เพื่อนำไปจำหน่ายต่อไปให้กับโรงงานผู้ผลิตยางรายใหญ่”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการตลาดเป็นตลาดที่นำสินค้ามาเองแล้วขายในจุดที่รับซื้อที่กลุ่มเป็นผู้กำหนดสถานที่”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ระบบตลาดบางส่วนใหญ่ก็จะเป็นระบบท้องถิ่นโดยชาวบ้านเกษตรกรจะนำขามาขายกันเอง และมีพ่อค้ามารับซื้อ หรือถ้าเป็นกลุ่มก็จะมารวมกลุ่มกันขายโดยมีพ่อค้ามาประมูล”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...การตลาดแบบท้องถิ่น คือ ชาวสวนหรือเกษตรกรชาวสวนขานำขานออกมาขายเอง บ้างก็ขายให้พ่อค้า บ้างก็ขายรวมกลุ่ม บ้างก็จะนำเข้าลานประมูล”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...การตลาดส่วนใหญ่เป็นตลาดที่ขายในท้องถิ่นทุกคนจะนำขามาขายเอง บางคนก็รวมกลุ่มกัน บางคนก็จัดตั้งกลุ่ม บางคนก็นำไปขายให้พ่อค้าคนกลาง บางคนก็ขายให้แก่ผู้ประมูล”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...ขายตลาดใกล้บ้านและนำไปขายเอง โดยพอใจราคาก็ขายเลย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...นั่นตลาดใกล้บ้าน การรวมกลุ่มวิสาหกิจก็เป็นทางออกของชาวสวนที่ต้องการขายใกล้ไม่ต้องนำสินค้าไปขายไกลเปลืองค่าใช้จ่าย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...ด้านการตลาดขางพาราขายในตลาดท้องถิ่นมีพ่อค้ามารับซื้อถึงสวน หรือก็มีร้านค้ารับซื้อทั่วไป”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...ด้านการตลาดขายในตลาดท้องถิ่นใกล้บ้านไม่ต้องขนส่งไกล”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...ด้านการตลาดเป็นระบบการขายในท้องถิ่นเกษตรกรจะนำขานอกจากสวนขานมาขายยังกลุ่มเอง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการตลาดมีตลาดรับซื้อในท้องถิ่นโดยมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อถึงสวน หรือมีการรวมกลุ่มของเกษตรกร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...การตลาดส่วนใหญ่จะขายสินค้าในท้องถิ่นโดยเกษตรกรนำสินค้าออกมาขายเอง หรืออาจนำมารวมกันขายโดยหาพ่อค้ามาประมูล แต่ก็อยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการตลาดที่ส่งผลให้ผู้กรีดยางหรือเกษตรกรสามารถนำสินค้ามาขายได้ง่าย คือ ขยายภายในท้องถิ่น ทำให้ประหยัดรายจ่ายในการขนส่งสินค้า”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...ด้านการตลาดกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คือ การนำสินค้ามาขายยังจุดรวบรวมที่กำหนดไว้ ทางกลุ่มจะมีตลาดแน่นอน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...การขายในตลาดท้องถิ่นทำให้สะดวกต่อเกษตรกรที่จะนำพืชผลการเกษตรออกมาขาย โดยมีพ่อค้าคนกลางเป็นผู้รับซื้อ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการตลาดสำหรับวิสาหกิจชุมชนนั้นถือต้องการให้นำสินค้ามาขายภายในกลุ่ม ไม่ต้องหาตลาดใหม่หรือขนส่งสินค้าไกล ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...ระบบการตลาดขางพาราส่วนใหญ่เป็นระบบขายสินค้าแบบท้องถิ่น ทำในท้องถิ่นและขายในท้องถิ่น จะได้ประหยัดค่าใช้จ่ายได้มาก”

ปัจจัยด้านการตลาดเป็นระบบตลาดท้องถิ่น คือ เกษตรกรส่วนใหญ่นำสินค้าขางพารามาขายเอง ณ จุดรับซื้อที่ทางกลุ่มกำหนดไว้ เกษตรกรบางคนอาจนำขางมาขายให้พ่อค้าหรือขายโดยการรวมกลุ่ม บางคนอาจเอาขางพารามาขายลานประมูล แต่ก็อยู่ในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ

7. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นการบริหารโดยการร่วมกันทำทุก ๆ ด้าน ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ แต่ทุกคนต้องช่วยกันทำ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...ด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจก็ช่วยกันให้ความร่วมมือและแบ่งหน้าที่งานกันตามที่ถนัด ปรึกษาหารือกัน และมีการประชุม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจ เราทำงานอย่างง่าย ๆ เพราะเรากลุ่มเล็ก เป็นการคุยกันช่วยกันทำทุกอย่าง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...การบริหารจัดการกลุ่มก็ทำกันแบบง่าย ๆ มีประชุมกันดูแลกันเหมือนพี่น้อง มีความซื่อสัตย์ต่อกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...ด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจก็จะช่วยกันทำงานและปรึกษาหารือกันตลอดเวลา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...การบริหารจัดการกลุ่มเราจะมีคณะกรรมการช่วยกันทำงาน และสมาชิกก็จะนำขางมา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจเป็นการบริหารช่วยเหลือกัน และจัดทำแบบง่าย ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คือทุกคนช่วยกันรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ดำเนินการร่วมกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...ด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกคนที่เป็นคณะกรรมการ และสมาชิกต้องช่วยกันบริหารกลุ่ม ช่วยเหลือกันเท่าที่ช่วยได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นของคณะกรรมการและสมาชิกทุกคน ดังนั้นจึงเป็นการร่วมกันทำและบริหารกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการบริหารจัดการบริหารร่วมกัน ช่วยเหลือกันทั้งคณะกรรมการและสมาชิก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...การบริหารจัดการแบบช่วยกันบริหาร มีการประชุมกัน พูดคุยกันทุก ๆ เรื่อง และแก้ไขงานช่วยกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นการจัดการ แบบง่าย ๆ ไม่ต้องอาศัยเงื่อนไขมากนัก แต่ต้องอยู่ในกฎระเบียบของกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...บริหารจัดการแบบร่วมมือกันทำงานเพื่อให้ วิสาหกิจชุมชนเข้มแข็ง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...การบริหารจัดการร่วมกันช่วยเหลือกันทำ แบบช่วยกันคิดช่วยกันทำ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็น การร่วมกันทำ แบบช่วยเหลือกันในรูปแบบตามความถนัดของแต่ละคน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...ด้านการบริหารจัดการแบบทุกคนมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจในการทำงาน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...ด้านการบริหารจัดการแบบทุกคนมีส่วนร่วม และปรึกษาหารือกันในที่ประชุม มีการปันผลให้แก่สมาชิกเมื่อสิ้นฤดูกาลกรีดยาง”

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นการบริหารโดยการร่วมด้วยช่วยกันทำทุก ๆ ด้าน แบ่งหน้าที่งานกันตามทีถนัด ปรึกษาหารือกันในที่ประชุม รับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ ดำเนินการร่วมกันหรือแบบให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั่นเอง มีการปันผลให้แก่สมาชิกเมื่อ สิ้นฤดูกาลกรีดยาง

8. ปัจจัยด้านการเงินเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการ ระดมหุ้นของสมาชิก และมีเงินที่ภาครัฐให้การสนับสนุนเงินกู้ที่ดอกเบี้ยถูก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินทางกลุ่มได้เงินมาจากการ รวมถือหุ้นของสมาชิก และกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ตามนโยบายภาครัฐที่ให้การสนับสนุน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินกลุ่มวิสาหกิจได้จากการ ถือหุ้นของสมาชิก และเงินกู้จากธนาคาร และจัดสรรผลกำไร โดยแบ่งเป็นตามจำนวนหุ้นและ ยอดขายสินค้า”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินถือว่ามีความสำคัญต่อกลุ่ม
 มากส่วนใหญ่มักจะได้มาในรูปแบบการถือหุ้นเงินสัจจะของสมาชิก จากผลกำไรในแต่ละปี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินกลุ่มจะมีรายได้จากการ
 ถือหุ้นของสมาชิก เงินสัจจะ เงินกู้จากธนาคาร และผลกำไรจากการขายยางพาราของสมาชิก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินของวิสาหกิจก็จะแบ่งเป็น
 การถือหุ้น เงินกู้ เงินสัจจะ ผลกำไรจากการขายยางพารา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการทำ
 บัญชีการเงินแบบง่าย ๆ มีเงินจากการถือหุ้น เงินสัจจะ เงินกู้ ผลกำไรของการขาย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินส่วนใหญ่มาจากการถือหุ้น
 เงินสัจจะ เงินกู้ ผลกำไร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินมีการทำบัญชีการเงินระดม
 ทุนมาจากการถือหุ้น เงินสัจจะ เงินกู้ และผลกำไร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินโดยการทำบัญชีรายรับ
 รายจ่ายแบบง่าย ๆ บัญชีซื้อขายแบบง่าย ๆ เงินทุนได้มาจากการถือหุ้นของสมาชิก เงินสัจจะ
 เงินกู้จากธนาคาร ผลกำไร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินกลุ่มทำบัญชีแบบง่าย ๆ
 มีเงินทุนมาจากการถือหุ้น เงินสัจจะ เงินกู้ และเงินจากผลกำไร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินได้จากการถือหุ้นของ
 สมาชิก เงินกู้จากธนาคาร เงินสัจจะเงินปันผลจากกำไร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินมีการทำบัญชีแบบง่าย ๆ
 ส่วนการเงินได้จากการถือหุ้น เงินสัจจะ เงินกู้ กำไรจากขายยางพารา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินกลุ่มมีเงินทุนมาจากการ
 ถือหุ้น เงินสัจจะ เงินกู้จากธนาคาร ผลกำไร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินได้จากการถือหุ้น เงินสัจจะ
 เงินกู้จากธนาคาร และผลกำไรจากการขายสินค้า”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินกลุ่มมีการทำบัญชีแบบง่าย
 มีบัญชีซื้อขาย รายรับรายจ่าย และจัดทำงบผลกำไรแบบง่าย ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินกลุ่มจัดทำบัญชีแบบง่าย ๆ
 โดยได้คำแนะนำจากธนาคาร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการเงินมีการควบคุมการเงินด้วยการทำบัญชีร่วมกัน บริหารจัดการช่วยกัน”

ปัจจัยด้านการเงินถือว่ามีความสำคัญต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่วนใหญ่ได้มาจากการถือหุ้นของสมาชิก และเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในอัตราดอกเบี้ยต่ำตามนโยบายภาครัฐที่ให้การสนับสนุน และการจัดสรรผลกำไรจากการขายยางพาราของสมาชิกในแต่ละปี โดยแบ่งตามจำนวนหุ้นและยอดขายสินค้า และมีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายแบบง่าย ๆ บัญชีซื้อขายแบบง่าย ๆ ตามคำแนะนำจากธนาคาร

9. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทุกคนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการ ก็จะมีส่วนในการตัดสินใจในการบริหารงานทั้งสิ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการและสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วยกันทั้งสิ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทุกคนช่วยกันคิดและช่วยกันทำ และมีความสามัคคีภายในกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางด้านการบริหาร และสมาชิกมีส่วนร่วมในการให้ความสามัคคี และร่วมมือในการทำงาน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทุกคนก็ให้ความร่วมมือด้วยดีในการทำงานหรือประสานงานต่าง ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในทุก ๆ ด้าน ทุกคนก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทุกคนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการออกความคิดเห็นในการดำเนินงานภายในกลุ่มเป็นอย่างดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือในการนำสินค้ามาขายให้กลุ่มเป็นอย่างดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการเข้าร่วมประชุมให้ความร่วมมือ และออกความคิดเห็นเป็นอย่างดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สมาชิกภายในกลุ่มให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารและดำเนินกิจการ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้ความร่วมมือดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการเสนอความคิดเห็นที่ประชุม และมีความพร้อมเพียงดี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เราเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมภายในกลุ่มจะได้ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สมาชิกทุกคนต้องให้ความร่วมมือแก่กลุ่ม เพราะจะได้มีกลุ่มที่เข้มแข็ง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการและสมาชิกมีการประชุมพบปะกันเสนอข้อคิดเห็นร่วมกันและก้าวเดินไปด้วยกันเพื่อกลุ่มจะได้เข้มแข็ง”

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการและสมาชิกจะมีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารงานร่วมกัน และสมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือในดำเนินงาน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในกลุ่ม ทุกคนให้ความร่วมมือในการนำสินค้ามาขายให้กลุ่ม เสนอความคิดเห็นในที่ประชุม มุ่งเน้นให้กลุ่มเติบโตและเข้มแข็ง”

10. ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...การเป็นผู้นำต้องมีความคิดบวกและเป็นนักวางแผนมีวิสัยทัศน์กว้าง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...การเป็นผู้นำต้องรู้จักคิดและเป็นกลางในการตัดสินใจในการดำเนินงานทุก ๆ ด้าน มีความเป็นธรรม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ จะต้องมีความเสียสละ รักลูกน้อง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ ถ้าผู้นำมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลก็จะนำพากลุ่มไปอย่างเข้มแข็ง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...การเป็นผู้นำต้องรู้จักวางแผนงาน มีความเป็น
 ธรรมชาติ นำพากลุ่มให้เจริญก้าวหน้า”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...การเป็นผู้นำต้องมีความรู้ในด้านต่าง ๆ
 การวางแผนงาน การบริหาร วิสัยทัศน์ มีความเป็นธรรมชาติ ไม่หาประโยชน์ส่วนตัว”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...การเป็นผู้นำต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 มีวิสัยทัศน์”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำต้องเป็นคนที่
 ทั้งคุณวุฒิและความรู้ทางการบริหาร รู้จักวางแผนงาน มองการณ์ไกล”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ มีความเป็น
 ธรรมชาติ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...การเป็นผู้นำต้องรู้จักการแก้ไขปัญหา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ มีความเป็น
 ธรรมชาติ รู้จักพัฒนา มีความคิดสร้างสรรค์”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ ต้องมีความ
 ซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม เป็นนักพัฒนา รู้จักแก้ปัญหา มองการณ์ไกล”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ เป็นคนดี
 มีวิสัยทัศน์ เป็นนักพัฒนา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ ต้องรู้จักอดทน
 และแก้ปัญหา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ เป็นผู้ที่มีความรู้
 ความสามารถทางการบริหาร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ เป็นนักคิด
 วิเคราะห์ แก้ไขปัญหา มีความเป็นกลาง เป็นนักพัฒนา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ ต้องฟังความ
 คิดเห็นคนอื่น และรู้จักอดทนต่อสถานการณ์ รู้จักปรับตัว”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ เป็นผู้ที่รัก
 องค์กรมากกว่าตัวเอง มีความเป็นกลางเสมอ”

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำต้องรู้จักคิดบวก รู้จักอดทนและแก้ปัญหา
 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ มีความซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม เป็นนักพัฒนา เป็นกลางในองคกร
 การตัดสินใจในการดำเนินงานทุก ๆ ด้าน มีความเป็นธรรมชาติ

11. ปัจจัยด้านแรงงานเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน ใช้แรงงานตัวเองเป็นหลัก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน ใช้คนในชุมชน ลดการว่างงานในชุมชน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน ใช้คนในกลุ่มวิสาหกิจในการทำงานเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิก”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน คนในกลุ่มช่วยกันทำงาน จะได้มีรายได้เพิ่มจากเดิมที่ขายแต่พืชผลการเกษตร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน มีการจ้างงานภายในกลุ่มให้มีงานทำ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน ดำเนินงานโดยการจ้างแรงงานจากสมาชิกภายในกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน สามารถใช้คนในชุมชนนั้น ๆ และให้สมาชิกผู้ที่ไม่มียานทำ ก็มาทำได้โดยมีค่าจ้างรายวันขึ้นต่ำให้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน หาง่ายในชุมชน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน มีการจ้างงานในอัตราค่าแรงขั้นต่ำตามรัฐกำหนด”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน ใช้แรงงานขั้นต่ำ ไม่ต้องมีความสามารถในการทำงานมากนักก็สามารถทำได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีประสบการณ์ด้านการกรีดยางและทางด้านการเกษตร”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...ด้านแรงงาน เป็นเกษตรกรที่ทำยางพาราเอง มีความรู้ด้านยางพาราอยู่แล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน เป็นการจ้างแรงงานเกษตรกร จึงเกิดการจ้างงานในชุมชน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน เป็นผู้ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ เป็นการสร้างอาชีพให้ชุมชน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน สร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน เป็นเกษตรกรที่ปลูกยาง และทำยางอยู่แล้ว ช่วยกันทำงานในกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน จ้างงานในกลุ่มหรือในชุมชน ทำให้ลดการไปทำงานในเมืองกรุง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...ปัจจัยด้านแรงงาน จ้างแรงงานขั้นต่ำ เป็นแรงงานด้านเกษตรกรรม ไม่ต้องมีความสามารถมากนัก”

ปัจจัยด้านแรงงาน เป็นแรงงานที่มาจากชุมชน และสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเอง ทางกลุ่มต้องการให้สมาชิกทุกคนมีรายได้เพิ่ม นอกเหนือจากการขายผลผลิตทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว ส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีประสบการณ์ด้านการกรีดยางและทางด้านการเกษตร โดยจ่ายในอัตราค่าแรงขั้นต่ำตามรัฐบาลกำหนด

12. ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก เป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก คือการมีส่วนร่วมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันภายในกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก คือการที่สมาชิกทุกคนมีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก คณะกรรมการและสมาชิกช่วยเหลือกันในกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก กรรมการและสมาชิก ให้ความสำคัญที่จะนำกลุ่มไปสู่เป้าหมายเดียวกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก ทุกคนในกลุ่มมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อกันร่วมกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก ทุกคนยอมรับในกฎระเบียบของกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...สมาชิกทุกคนยอมรับกฎข้อบังคับและให้ความร่วมมือภายในกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มสมาชิกเป็นเกษตรกรในชุมชนเดียวกัน อาชีพเดียวกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...ทุกคนมีความสัมพันธ์กับสมาชิกอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...ความสัมพันธ์กับสมาชิกแบบครอบครัวเดียวกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...ความสัมพันธ์กับสมาชิกแบบช่วยเหลือกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...ความสัมพันธ์กับสมาชิกแบบพึ่งพาอาศัยกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...ความสัมพันธ์กับสมาชิกช่วยเหลือกันและกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...ความสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่มแบบช่วยเหลือกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...คณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับสมาชิกทุกกิจกรรมในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกลุ่ม มีการบอกเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้สมาชิกฟัง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...การปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกหรือคนในกลุ่มจะไม่เน้นแบบแผนอะไรมาก เน้นเรียบง่าย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกเมื่อมีการประชุมก็จะมี การตัดสินใจร่วมกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และกรรมการทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานและตัดสินใจด้วยกัน โดยการลงมติในที่ประชุมเป็นหลัก”

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก คือ การมีส่วนร่วมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันภายในกลุ่ม ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม เสมอภาค และเท่าเทียมกัน พึ่งพาอาศัยกัน ตัดสินใจด้วยกัน โดยการลงมติในที่ประชุมเป็นหลัก ให้ความสำคัญที่จะนำกลุ่มไปสู่เป้าหมายเดียวกัน”

13. ปัจจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราสมาชิกทุกคนจะรับข่าวสารทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ และนำมาปรับใช้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจะรับรู้ข่าวสารจากภายนอก และนำมาวิเคราะห์ให้เข้ากับกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพารา รับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การประชุม เสียงตามสายชุมชน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจากสื่อต่าง ๆ โทรทัศน์ วิทยุ เสียงตามสายชุมชน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจากการขง
แห่งประเทศไทย หรือตามข่าวทางโทรทัศน์”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราโดยการ
ประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ โทรทัศน์ โทรศัพท์สื่อต่าง ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจากการประชุม
ทางโทรทัศน์ สื่อต่าง ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราทางโทรศัพท์
เสียงตามสายของชุมชน เกษตรอำเภอ หน่วยงานราชการ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจาก
หนังสือพิมพ์ สื่อ โทรทัศน์ วิทยุ เสียงตามสายของชุมชน หน่วยงานเกษตรอำเภอ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจากสื่อต่าง ๆ
เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หน่วยงานเกษตรอำเภอ ส่วนราชการอื่น ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจากสื่อต่าง ๆ
โทรทัศน์ เกษตรอำเภอ การประชุมกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจากสื่อต่าง ๆ
เช่น โทรทัศน์ โทรศัพท์”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...รับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจาก
สื่อโทรทัศน์ โทรศัพท์ การประชุมกลุ่มต่าง ๆ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในท้องถิ่น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...รับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจาก
สื่อโทรทัศน์ โทรศัพท์ การประชุมกลุ่มต่าง ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจาก
สื่อโทรทัศน์ โทรศัพท์ การประชุมกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจาก
สื่อโทรทัศน์ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจาก
สื่อโทรทัศน์ โทรศัพท์”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขงพาราจาก
สื่อโทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือผ่านช่องทาง Facebook, Line การประชุมกลุ่มต่าง ๆ กำนัน
ผู้ใหญ่บ้านในท้องถิ่น เกษตรอำเภอ หนังสือพิมพ์”

การรับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มส่วนใหญ่เป็นมาจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ เสียงตามสายจากชุมชน หน่วยงานราชการเกษตรอำเภอ โทรศัพท์มือถือ ผ่านช่องทาง Facebook, Line การประชุมกลุ่มต่าง ๆ ผู้ใหญ่บ้านในท้องถิ่นเกษตรอำเภอ หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนา

14. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง เป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “...เกี่ยวกับการบริหารกลุ่มก็จะบริหารแบบช่วยกันทำทุกด้าน เพราะกลุ่มเรายังเล็ก ส่วนของแนวทางการพัฒนาน่าจะต้องหาผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารองค์กรเข้ามาให้คำแนะนำแก่สมาชิก หรือไปดูงานผู้ที่ประสบผลสำเร็จมาแล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “...การบริหารกลุ่มเล็ก ๆ พวกเราก็ช่วยกันทำ และหาความรู้จากที่อื่น หรือจากประสบการณ์ทำงานมาบริหารงาน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “...งานที่เกี่ยวกับกลุ่มทุกคนจะให้ความร่วมมือ และช่วยกันบริหารกลุ่ม ถ้ามีเวลาควรไปดูงานนอกสถานที่บ้างจะได้นำมาพัฒนากลุ่มเราให้เข้มแข็ง”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “...ทุกคนต่างไม่ค่อยมีเวลาเพราะต้องกรีดยางเอง และมีงานประจำทำ แต่เวลาที่มีการประชุมก็จะเข้ามาด้วยกันและหารือกันเพื่อจะได้รู้สถานการณ์ยางพารา ณ ปัจจุบันเป็นอย่างไร แล้วก็จะมาปรับปรุงและหาวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “...การบริหารงานส่วนใหญ่ก็ให้กรรมการบริหาร และกรรมการที่ช่วยกันตามความถนัดของแต่ละคน เพราะสมาชิกและกรรมการจะเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีหลักในการบริหาร แต่ก็ทำไปแบบบ้าน ๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 กล่าวว่า “...วิสาหกิจชุมชนเน้นการทำงานแบบช่วยกันทำตามความถนัดของงาน ก็จะมีผู้ให้คำแนะนำในการทำงานบริหารกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7 กล่าวว่า “...กลุ่มวิสาหกิจเราเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีการจัดการโดยช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม การหาแนวทางการพัฒนากลุ่มน่าจะมีการไปดูงานกลุ่มอื่น ๆ บ้าง แล้วนำแนวทางเขามาปรับใช้กับกลุ่มเรา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8 กล่าวว่า “...การบริหารงานกลุ่มก็ช่วยกันทำตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มเพื่อช่วยเหลือเพื่อนเกษตรกรและสมาชิกในกลุ่ม แนวทางการพัฒนาน่าจะหาความรู้เพิ่มเติม อาจจะอบรมเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการบริหารองค์กร แล้วก็มาปรับใช้ในกลุ่ม”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9 กล่าวว่า “...การสร้างกลุ่มจากเล็ก ๆ ไปหากลุ่มใหญ่นั้น เป็นเรื่องการบริหารกลุ่มให้ดี ต้องใช้ความซื่อสัตย์ภายในกลุ่ม และการพัฒนากลุ่มไปพร้อม ๆ กัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 กล่าวว่า “...กลุ่มวิสาหกิจยางพาราเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือกันของเกษตรกร เพื่อให้กลุ่มมีรายได้ที่ดีขึ้น และต้องมีการเชื่อใจกัน มีความซื่อสัตย์ต่อกัน กลุ่มก็จะเติบโตได้ในวันข้างหน้า”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11 กล่าวว่า “...พวกเราจัดตั้งกลุ่มขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการบริหารกลุ่ม เพื่อนำสินค้ามาขายรวมกัน ได้ราคาเหมือนกัน การพัฒนาก็น่าจะเป็นการรับสมาชิกเพิ่ม จะได้เป็นกลุ่มใหญ่ขึ้นและมีอำนาจต่อรองราคากับบริษัทค้าขายได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12 กล่าวว่า “...น่าจะต้องมีการรับสมัครสมาชิกเพิ่ม และบริหารโดยคณะกรรมการต้องมีที่ปรึกษาทางด้านการบริหารงานกลุ่ม เพราะทางด้านกรรมการส่วนใหญ่ก็เป็นเกษตรกรที่ทำแต่ส่วนยาง การศึกษาก็จบมาน้อย ก็ต้องอาศัยผู้นำกลุ่มเป็นส่วนใหญ่”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13 กล่าวว่า “...กรรมการทุกคนช่วยกันทำงาน และนำสินค้ามาขายภายใต้กลุ่มเป็นผู้กำหนดวัน ราคา กฎระเบียบที่ตั้งไว้ ด้านการพัฒนาก็น่าจะได้รับสมาชิกเพิ่ม จะได้เป็นกลุ่มใหญ่ขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14 กล่าวว่า “...การจัดการบริหารก็ช่วยกันทำประชุมกัน ทุก ๆ เดือน เพื่อหาแนวทางใหม่ ๆ พัฒนากลุ่มโดยฟังข่าวสารภายนอกที่มีอยู่ปัจจุบัน มาพัฒนาและปรับตัวกลุ่มให้ทันต่อเหตุการณ์”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 กล่าวว่า “...กรรมการมีการพูดคุยกันทางโทรศัพท์อยู่บ่อย ๆ เพื่อปรับตัวให้ทันต่อราคาขายปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16 กล่าวว่า “...สถานการณ์บ้านเมืองตอนนี้ไม่ค่อยดี ราคายางก็ไม่ดี เกษตรกรก็ไม่ค่อยใส่ใจทำยางแล้ว แต่กลุ่มเราก็มีการปรับตัวโดยการปลูกพืชตัวอื่นทดแทนยางพาราที่ราคาตกต่ำ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17 กล่าวว่า “...ผู้บริหารกลุ่มก็มีการประชุมกลุ่มโดยการพูดคุยสถานการณ์ยางพาราที่ไม่ค่อยดีให้สมาชิกฟังในที่ประชุมทุกครั้ง และแนะนำให้ทำการปลูกพืชตัวอื่นทดแทนเพื่อเพิ่มรายได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18 กล่าวว่า “...ทางกลุ่มก็ได้ทำตามแนวทางของรัฐบาลและกฎระเบียบของกลุ่ม และหาแนวทางการช่วยเหลือกลุ่มด้วยการฟังแนวทางจากภาครัฐแล้วนำไปปรับปรุงกลุ่มต่อไป”

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการจัดการวิสาหกิจชุมชนเป็นการรวมกลุ่มเล็ก ๆ การบริหารงานในองค์กร ช่วยเหลือกันทุกด้าน เกษตรกรให้ความร่วมมือเสมอและช่วยกันบริหาร การบริหารงานส่วนใหญ่ก็ให้กรรมการบริหาร และกรรมการก็ช่วยกันตามความถนัดของแต่ละคน ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือเพื่อนเกษตรกรและสมาชิกในกลุ่ม การสร้างกลุ่มจาก กลุ่มเล็ก ๆ ไปหากกลุ่มใหญ่ เรื่องการบริหารกลุ่มให้ดี ต้องใช้ความซื่อสัตย์ภายในกลุ่ม และการ พัฒนากลุ่มไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้กลุ่มมีรายได้ที่ดีขึ้น ต้องมีการเชื่อมโยงกัน มีความซื่อสัตย์ต่อกัน กลุ่มก็จะเติบโตใหญ่ขึ้นและมีอำนาจต่อรองราคากับบริษัทค้าขายได้ ภายใต้อำนาจกลุ่มเป็นผู้กำหนดวัน ราคา กฎระเบียบที่ตั้งไว้

3. ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม วิสาหกิจชุมชน

การวิเคราะห์ (SWOT Analysis)

<p>Strengths–จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ</p> <p>สภาพภายในองค์กร: มีสมาชิกน้อยทำให้ง่ายต่อการบริหารงาน สมาชิกจากชุมชนเดียวกัน ทำอาชีพเกษตรเหมือนกัน มีความถนัดเกี่ยวกับการผลิตสินค้าด้านยางพาราได้ด้วยตัวเอง และจัดตั้งกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>สภาพภายนอกองค์กร: การจัดตั้งเป็นกลุ่มทำให้ต่อรองราคาและหาตลาดขายสินค้าได้ง่าย หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนเงินทุน</p>	<p>Weaknesses–จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ</p> <p>สภาพภายในองค์กร: ยังใช้องค์ความรู้แบบดั้งเดิม ไม่สามารถพัฒนาต่อยอดธุรกิจให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ มีสมาชิกน้อย มีเงินทุนน้อย สมาชิกเป็นเกษตรกรไม่มีความรู้ด้านการบริหารงานมากนัก</p> <p>สภาพภายนอกองค์กร: สถาบันการเงินยังบอกว่าเป็นองค์กรเล็ก ๆ จึงได้รับเงินทุนในการสนับสนุนกลุ่มน้อย</p>
<p>Opportunities–โอกาส</p> <p>สภาพภายในองค์กร: กลุ่มยังมีโอกาสขยายตัวในอัตราสูง เพราะมีการรับสมาชิกเพิ่มทุกปี เงินทุนที่ภาครัฐให้การช่วยเหลือก็มากขึ้น ส่วนการบริหารงาน ควรไปดูงานในกลุ่มที่มีการพัฒนาและประสบผลสำเร็จ แล้วนำมาพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น</p> <p>สภาพภายนอกองค์กร: หน่วยงานภาครัฐสนับสนุนด้านการเงิน ให้คำแนะนำในด้านการบริหารจัดการ ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็งขึ้น</p>	<p>Threats–อุปสรรค</p> <p>สภาพภายในองค์กร: สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ขาดความรู้ด้านการบริหารองค์กร การบริหารจัดการกลุ่มยังมีความยุ่งยากอยู่บ้าง เช่น การสื่อสารภายในกลุ่ม อาจทำให้เกิดความเข้าใจในงานล่าช้า</p> <p>สภาพภายนอกองค์กร: ไม่มีความรู้ด้านการส่งเสริมการตลาดที่ต่อเนื่อง ช่องทางการตลาดแคบ มีคู่แข่งรายใหญ่ในท้องตลาดที่เหนือกว่า</p>

สำหรับโอกาสทางการตลาด ซึ่งพิจารณาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง ยังใช้องค์ความรู้แบบดั้งเดิมที่ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดธุรกิจให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ ขาดความรู้ด้านการบริหารองค์กร ไม่มีความรู้ด้านการส่งเสริมการตลาดที่ต่อเนื่อง และช่องทางการตลาดแคบ คู่แข่งขันรายใหญ่ในท้องตลาดที่เหนือกว่า อย่างไรก็ตามผู้ที่มีความรู้ทางด้านการบริหารยางพาราหรือศูนย์วิจัยยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์ ยังให้ความคิดว่าจะต้องไปศึกษาดูงานกับกลุ่มยางพาราอื่น ๆ บ้าง เพื่อมาปรับปรุงให้เข้ากับกลุ่มของเรา การทำงานเป็นกลุ่มหรือก่อตั้งกลุ่มนั้นเป็นเรื่องยากที่จะพัฒนาให้ได้ แต่ต้องอาศัยความซื่อสัตย์ของกลุ่ม ความไว้วางใจกัน เชื่อใจกัน หากความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อจะเข้มแข็งขึ้นต่อไป จะได้มีการส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้กลุ่มคนเข้ามาศึกษาดูงาน ซึ่งจะเป็นโอกาสในการประชาสัมพันธ์และจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ได้ต่อไป

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารวิสาหกิจชุมชนปรับปรุง และหาวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนาก็น่าจะเป็นการรับสมาชิกเพิ่มอบรมเพิ่มความรู้ ไปดูงานนอกสถานที่ จากผู้ที่บริหารองค์กรที่ประสบผลสำเร็จมาแล้ว หรือ ฟังข่าวสารภายนอก การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตามวิถีของความพอเพียง ปรับตัวโดยการปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนเพื่อเพิ่มรายได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรไว้แล้ว

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่เลือกมาเป็นตัวแทน 13 คน หน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการจากศูนย์วิจัยยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดการยางแห่งประเทศไทย มีจำนวน 1 คน เกษตรอำเภอโนนดินแดง จำนวน 1 คน เอกชนผู้ประกอบการรับซื้อยางพาราในอำเภอโนนดินแดง จำนวน 1 คน และธนาคาร (ธ.ก.ส.) สาขาอำเภอโนนดินแดง จำนวน 1 คน ตัวแทนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอโนนดินแดง จำนวน 1 คน ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) รวมจำนวน 18 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบไปด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับประเด็น แนวคำถาม ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป การจดด้วยสมุดบันทึก และการสัมภาษณ์

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้ข้อมูล 2 ประเภท คือ ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) จากคณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชน ยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ นักวิชาการจากศูนย์วิจัยยาง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัด การยางแห่งประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐเกษตรอำเภอ หน่วยงานภาคเอกชนผู้รับซื้อยางพารา ธนาคาร (ธ.ก.ส.) และเกษตรกรผู้ปลูกยางและกรีดยางพาราในพื้นที่ จำนวน 18 คน โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชน ปัจจัย สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน ปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ต่าง ๆ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมถึงเว็บไซต์ทั่วไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการนำข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน ปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) มาวิเคราะห์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำเสนอในรูปแบบเชิงพรรณนา

4.2 วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพาราในอำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร และสภาพภายนอกองค์กร

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะของวิสาหกิจชุมชน

การศึกษาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง พบว่า มีการรวมกลุ่มของคนในชุมชนที่มีการประกอบอาชีพเดียวกัน สืบทอดวิถีชีวิตแบบเดียวกัน ทำการเกษตรยางพาราเหมือนกัน มีความคิดคล้าย ๆ กัน มีจุดขายที่เดียวกัน เป็นชุมชนเล็ก ๆ ที่อยู่มาด้วยกัน เชื้อใจซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์ ภายใต้งบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมเดียวกัน กิจกรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารามีพื้นฐานมาจากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นหลัก เพราะสมัยก่อนเป็นการทำการเกษตรแบบต่างคนต่างทำ จนพัฒนามาเป็นการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อจะได้ทำให้มีอาชีพและมีรายได้ที่ดีขึ้น จึงได้มีการรวมกลุ่มเพื่อจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนโดยวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มดังกล่าว เพื่อต้องการการสนับสนุนด้านการพัฒนา ด้านทักษะด้านการบริหารองค์กร และพัฒนาด้านสินค้าในการทำยางพาราให้ได้คุณภาพ และเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิก จากหน่วยงานภาครัฐ และสนับสนุนเงินทุนจากธนาคาร จะได้มีกำลังในการต่อรองราคากับคู่ค้าได้มากขึ้น

2. ลักษณะการจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโดยรวม ปี พ.ศ. 2558 แยก ราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ เกษตรกรต้องหันมาปลูกพืชทดแทนเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายลง รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือเจ้าของสวนยางพาราและคนกรีดยาง ตามโครงการไร่ละ 1,500 บาท โดยเจ้าของสวนยางพารา ร้อยละ 60 คนกรีดยาง ร้อยละ 40 และนโยบาย 150 กิโลกรัมมันนั้น ไม่ตรงต่อความเป็นจริงเพราะเกษตรกรกรีดยางพาราออกมาได้มากกว่านั้น รัฐบาลช่วยเหลือแต่ก็ยังไม่ตรงจุด คุยงยากหลายเรื่อง ควรนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตามวิถีของความพอเพียง

2.2 ด้านสังคม

สภาพแวดล้อมทางสังคมคือเป็นสังคมเกษตรกรรมส่วนใหญ่ ต้องอาศัยฝนฟ้าตามฤดูกาล เกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยรายได้จากการขายผลผลิตการเกษตร พืชผลการเกษตรราคาคงต่ำทุกคนต้องหันมาปลูกพืชอื่นเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ในครอบครัว เกษตรกรต้องปรับตัวให้ได้กับสถานการณ์ปัจจุบัน

2.3 ด้านการเมือง

การเมืองเปลี่ยนแปลงบ่อยมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมอยู่มาก ทำให้นักลงทุนไม่ค่อยกล้าที่จะเข้ามาลงทุนในไทย เนื่องจากขาดความมั่นคงทางการเมือง มีผลต่อการค้าการขาย ภาครัฐจะเข้ามาบริหารจัดการการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จึงมีผลต่อเกษตรกรโดยตรง นักลงทุนต้องการความมั่นใจในสถานการณ์การเมืองเป็นอันดับแรกในการลงทุน

2.4 ด้านการแข่งขัน

สภาพสิ่งแวดล้อมทางการแข่งขันส่วนใหญ่จะมีการแข่งขันด้านราคา พ่อค้าคนกลาง และการรวมกลุ่มของเกษตรกรอื่น ๆ ที่มีการจัดตั้งกลุ่มแบบเลื่อนลอยไม่ได้มีการจดทะเบียน แต่มีหัวหน้ากลุ่มที่จัดตั้งกลุ่มเพื่อแสวงหาผลประโยชน์มากกว่าการช่วยเหลือเกษตรกรด้วยกัน กลุ่มมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยาง โดยกลุ่มจะทำงานเริ่มจากการผลิตยางเอง ซื่อ-ขาย เองเน้นการมีส่วนร่วมภายในกลุ่มไม่ได้มุ่งเน้นผลกำไร

2.5 ปัจจัยด้านการผลิต

ปัจจัยด้านการผลิตกลุ่มวิสาหกิจ ผลิตสินค้าที่เหมือนกันให้ได้มาตรฐานเดียวกัน ได้คุณภาพเหมือนกันจะง่ายต่อการควบคุมและการจำหน่าย การผลิตสินค้าขางพาราชนิดเดียวกัน คือ ทำยางก้อนถ้วย และคุณภาพเดียวกัน คือ กรีดขางพาราในเวลา 8 วัน แล้วนำมาขายพร้อมกัน ณ จุดรวมขางพาราของกลุ่ม เกษตรกรส่วนใหญ่จะทำการผลิตเอง ช่วยลดรายจ่าย ทำให้มีเงินเหลือมากขึ้น

2.6 ปัจจัยด้านการตลาด

ปัจจัยด้านการตลาดเป็นระบบตลาดท้องถิ่น คือ เกษตรกรส่วนใหญ่นำสินค้าขางพารามาขายเอง ณ จุดรับซื้อที่ทางกลุ่มกำหนดไว้ เกษตรกรบางคนอาจนำขางมาขายให้พ่อค้าหรือขายโดยการรวมกลุ่ม บางคนอาจเอาขางพารามาขายลานประมูล แต่ก็อยู่ในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ

2.7 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นการบริหาร โดยการร่วมด้วยช่วยกันทำทุก ๆ ด้าน แบ่งหน้าที่งานกันตามทีถนัด ปรึกษาหารือกันในที่ประชุม รับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ ดำเนินการร่วมกันหรือแบบให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั่นเอง มีการปันผลให้แก่สมาชิก เมื่อสิ้นฤดูกาลกรีดขางพารา

2.8 ปัจจัยด้านการเงิน

ปัจจัยด้านการเงินถือว่ามีความสำคัญต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่วนใหญ่ได้มาจากการถือหุ้นของสมาชิก และเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ตามนโยบายภาครัฐที่ให้การสนับสนุน และการจัดสรรผลกำไรจากการขายขางพาราของสมาชิก

ในแต่ละปี โดยแบ่งตามจำนวนหุ้นและยอดขายสินค้า และมีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย บัญชีซื้อขาย ตามคำแนะนำจากธนาคาร

2.9 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกคน คณะกรรมการจะมีส่วนในการตัดสินใจในการบริหารงานร่วมกัน และสมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือในการบริหาร โดยเข้ามามีส่วนร่วมในกลุ่มทุกคนให้ความร่วมมือในการนำสินค้ามาขายให้กลุ่ม เสนอความคิดเห็นที่ประหม่อมุ่งเน้นให้กลุ่มเติบโตและเข้มแข็ง

2.10 ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำต้องรู้จักคิดบวก รู้จักอดทนและแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ มีความซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม เป็นนักพัฒนา เป็นกลางในองค์กรการตัดสินใจในการดำเนินงานทุก ๆ ด้าน และมีความเป็นธรรม

2.11 ปัจจัยด้านแรงงาน

ปัจจัยด้านแรงงาน เป็นแรงงานที่มาจากชุมชน และสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทางกลุ่มต้องการให้สมาชิกทุกคนมีรายได้เพิ่ม นอกเหนือจากการขายผลผลิตทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว ส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีประสบการณ์ด้านการกรีดยางพารา โดยจ่ายค่าแรงงานในอัตราค่าแรงขั้นต่ำตามรัฐบาลกำหนด

2.12 ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก คือ การมีส่วนร่วมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันภายในกลุ่ม ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม เสมอภาคและเท่าเทียมกัน พึ่งพาอาศัยกัน ตัดสินใจด้วยกันโดยการลงมติในที่ประชุมเป็นหลัก ให้ความสำคัญที่จะนำกลุ่มไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

2.13 ปัจจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านยางพารา

การรับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มส่วนใหญ่มาจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ เสียงตามสายจากชุมชน หน่วยงานราชการเกษตรอำเภอ โทรศัพท์มือถือ ผ่านช่องทาง Facebook, Line การประชุมกลุ่มต่าง ๆ ผู้ใหญ่บ้านในท้องถิ่นเกษตรอำเภอ หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ

2.14 แนวทางในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการจัดการวิสาหกิจชุมชนเป็นการรวมกลุ่มเล็ก ๆ การบริหารงานในองค์กร ช่วยเหลือกันทุกด้าน เกษตรกรให้ความร่วมมือเสมอและช่วยกันบริหาร การบริหารงานส่วนใหญ่ก็ให้กรรมการบริหาร และกรรมการก็ช่วยกันตามความถนัดของแต่ละคน ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือเพื่อนเกษตรกรและสมาชิกในกลุ่ม การสร้างกลุ่มจาก

กลุ่มเล็ก ๆ ไปหากกลุ่มใหญ่ เรื่องการบริหารกลุ่มให้ดี ต้องใช้ความซื่อสัตย์ภายในกลุ่ม และการพัฒนากลุ่มไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้กลุ่มมีรายได้ที่ดีขึ้น ต้องมีการเชื่อใจกัน มีความซื่อสัตย์ต่อกัน กลุ่มก็จะเติบโตใหญ่ขึ้นและมีอำนาจต่อรองราคากับบริษัทค้าขายได้ ภายใต้กลุ่มเป็นผู้กำหนดวันราคา กฎระเบียบที่ตั้งไว้

3. จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (SWOT Analysis)

สำหรับโอกาสทางการตลาด ซึ่งพิจารณาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง ยังใช้องค์ความรู้แบบดั้งเดิมที่ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดธุรกิจให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ ขาดความรู้ด้านการบริหารองค์กร ไม่มีความรู้ด้านการส่งเสริมการตลาดที่ต่อเนื่อง และช่องทางการตลาดแคบ คู่แข่งขันรายใหญ่ในท้องตลาดที่เหนือกว่า อย่างไรก็ตามผู้ที่มีความรู้ทางด้านการบริหารยางพาราหรือศูนย์วิจัยยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ให้คำแนะนำว่า ควรจะไปศึกษาดูงานกับกลุ่มยางพาราอื่น ๆ บ้าง เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงให้เข้ากับกลุ่มของเรา การทำงานเป็นกลุ่มหรือก่อตั้งกลุ่มนั้นเป็นเรื่องยากที่จะพัฒนาให้ได้ดี แต่ต้องอาศัยความซื่อสัตย์ของกลุ่ม ความไว้วางใจกัน เชื่อใจกัน หากความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็งต่อไป

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารวิสาหกิจชุมชนปรับปรุงและหาวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนาก็น่าจะเป็นการรับสมาชิกเพิ่ม อบรมเพิ่มความรู้ ไปดูงานนอกสถานที่ จากผู้ที่บริหารองค์กรที่ประสบผลสำเร็จมาแล้ว หรือฟังข่าวสารภายนอก การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตามวิถีของความพอเพียง ปรับตัวโดยการปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนเพื่อเพิ่มรายได้

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ลักษณะของวิสาหกิจชุมชน

การศึกษาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง พบว่า การรวมกลุ่มของคนในชุมชนที่ประกอบอาชีพเดียวกัน รวมกลุ่มเพื่อจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่ม เพื่อต้องการการสนับสนุนด้านการพัฒนา ด้านทักษะ ด้านการบริหารองค์กร และพัฒนาด้านสินค้าในการทำยางพาราให้ได้คุณภาพและเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกจากหน่วยงานภาครัฐ และสนับสนุนเงินทุนจากธนาคาร และมีกำลังในการต่อรองราคากับคู่ค้า

สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (2554, หน้า 2) กล่าวไว้ว่า วิสาหกิจชุมชนเป็นกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือกิจการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวกันประกอบกิจการ ดังกล่าว เพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน สอดคล้องกับ ทัศนคติของ อิศวรัตน์ อินทวงศ์ สุพจน์ อินทวงศ์ และอภิชาติ วรรณภีระ (2554, หน้า 7) กล่าวไว้ว่า วิสาหกิจชุมชน มีชุมชนเป็นเจ้าของกิจการเอง ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน มีการดำเนินการแบบบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และมีการพึ่งตนเอง เป็นเป้าหมาย และสอดคล้องกับ จักริน ยาสมุทร (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อำเภอถ้ำเสือ จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะความเป็นอยู่ในระดับที่ผ่านเกณฑ์ รายได้มาตรฐาน โดยรายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก ดังนั้น ภาครัฐจึงควรให้ความสนใจอย่างจริงจัง เรื่องการจัดตั้งกลุ่มสมาชิก เพื่อชี้แนะแนวทางในการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพของประชาชน

2. ลักษณะการจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

2.1 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก

การศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านการแข่งขัน พบว่า เป็นสังคมเกษตรกรรมส่วนใหญ่ และเกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยรายได้จากการขายผลผลิตการเกษตร เมื่อราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ เกษตรกรต้องหันมาปลูกพืชทดแทนเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายลง และการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตามวิถีของความพอเพียง สอดคล้องกับ สุกัญญา อธิปอนันต์ (2550, หน้า 1) กล่าวไว้ว่า วิสาหกิจชุมชนเป็นองค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน สร้างรากฐานที่มั่นคงให้ประเทศ และสอดคล้องกับ อูสา สุทธิสาคร (2554, หน้า 62) ได้ศึกษาการเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านวิสาหกิจชุมชนของชุมชนบ้านร่องก่อ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ชุมชนมีกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการความรู้ที่วางอยู่บนรากฐานของการคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ชุมชนให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตของชุมชน มีความเอื้ออาทรต่อกัน ไม่ใช่ตัวเงินเป็นเรื่องใหญ่ หรือหวังกำไรมากกว่าความอยู่ดีมีสุข และความช่วยเหลือกันของคนในชุมชน

จากสถานการณ์ทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้นักลงทุนไม่กล้าที่จะเข้ามาลงทุนในไทย เนื่องจากขาดความมั่นคงทางการเมือง จึงส่งผลกระทบต่อการค้าการขาย ภาครัฐจึงได้เข้ามาควบคุม ดูแล และบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และสอดคล้องกับ จิราพร มหาอินทร์ (2554, หน้า 51) ได้ศึกษาการดำเนินงานและการส่งเสริมศักยภาพของวิสาหกิจ

ชุมชน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนประสบผลสำเร็จ คือ นโยบายของรัฐบาลที่เปิดโอกาสให้มีการสร้างงาน สร้างรายได้ แก่คนในชุมชน

สำหรับการแข่งขันด้านราคา พ่อค้าคนกลาง และการรวมกลุ่มของเกษตรกรอื่น ๆ ที่มีการจัดตั้งกลุ่มแบบเลือนลอยไม่ได้มีการจดทะเบียน เป็นการจัดตั้งกลุ่มเพื่อแสวงหาผลประโยชน์มากกว่าการช่วยเหลือเกษตรกร ดังนั้น การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางรายอำเภอ โนนดินแดง ซึ่งมีการจดทะเบียนถูกต้อง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ตั้งแต่ทำงานเริ่มจากการผลิตยางพาราเอง ซื่อ-ขายเอง และเน้นการมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม ไม่ได้มุ่งเน้นผลกำไร สอดคล้องกับ กษมาพร พวงประยงค์ (2554, หน้า 25) กล่าวไว้ว่า การให้สิทธิในการอนุรักษ์ ดูแล จัดการ แหล่งทรัพยากร แหล่งการเรียนรู้ของวิสาหกิจชุมชนกับองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรเพื่อให้เกิดระบบการจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน ป้องกันการฉวยโอกาส การช่วงชิง และทำลายล้างจากคนกลางหรือนายหน้า และการแสวงหากำไรโดยไม่มีขอบเขต สอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการเกษตร (2551, หน้า 20-21) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่มุ่งให้เกิดความพอเพียงในระดับกลุ่ม องค์กรเครือข่าย และชุมชนโดยรวม ควรเสริมสร้างให้แต่ละชุมชนในท้องถิ่น ได้ร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูล นำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอด และเผยแพร่ให้ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับสำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก (2554, หน้า 45) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดพิษณุโลก พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางแห่งที่มาจดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ไม่ได้เกิดจากปัญหาหรือความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง แต่มาจดทะเบียนเพื่อรับการส่งเสริมสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และเพื่อหวังกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งมีได้ประกอบกิจกรรมอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง

2.2 ปัจจัยการบริหารองค์กร

การศึกษาปัจจัยการบริหารองค์กรด้านต่าง ๆ พบว่า ด้านการผลิต และการตลาด มีการผลิตสินค้าที่เหมือนกันให้ได้คุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งง่ายต่อการควบคุมราคาและการจำหน่าย สำหรับการตลาดเป็นระบบตลาดท้องถิ่น คือ เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้ายางพารา มาขายเอง ณ จุดรับซื้อที่ทางกลุ่มกำหนดไว้ สอดคล้องกับ กษมาพร พวงประยงค์ (2554, หน้า 25) กล่าวไว้ว่า วิสาหกิจชุมชนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจของชุมชน พัฒนาระบบทุน และสวัสดิการของชุมชน เป็นการสร้างผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม กำกับความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย ไม่ใช่การฉวยโอกาส การผลิตในปริมาณมากและการแสวงหากำไรสูงสุด และสอดคล้องกับ รสดา เวชฎาพันธ์ และสุมาลี สันติพลวุฒิ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนามาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ดี จะทำให้ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มียอดขายเพิ่มขึ้นและมีการจ้างแรงงานในชุมชนเพิ่มขึ้น

ด้านการบริหารจัดการ เป็นการบริหารโดยการร่วมด้วยช่วยกันทำทุก ๆ ด้าน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม แบ่งหน้าที่งานกันตามที่ถนัด ปรึกษาหารือกันในที่ประชุม รับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ดำเนินการร่วมกัน สอดคล้องกับ ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และ พิทยา ว่องกุล (2550, หน้า 228) กล่าวว่าไว้ว่า ในวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่จะไม่มีสายงานบังคับบัญชาที่ชัดเจน เนื่องจากบุคลากรของกลุ่มส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกและกรรมการ การสั่งการ การบังคับบัญชา การให้คุณให้โทษจึงไม่มี ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในด้านระบบบุคลากร จึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารและสมาชิกมีสัจจะ คุณธรรม และความเสียสละ และสอดคล้องกับ อัจฉรา มลิวงค์ และขจรศักดิ์ วงศ์วิราช (2554, หน้า 9) ได้ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทยบ้านแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัด ลำปาง พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ด้านการเงิน ส่วนใหญ่ได้มาจากการถือหุ้นของสมาชิก และเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในอัตราดอกเบี้ยต่ำตามนโยบายภาครัฐที่ให้การสนับสนุน และการจัดสรรผลกำไรจากการขายยางพาราของสมาชิกในแต่ละปี และมีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการ และสมาชิกทุกคน มีส่วนในการตัดสินใจในการบริหารงานร่วมกัน สอดคล้องกับ ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2550, หน้า 228) กล่าวว่าไว้ว่า กิจกรรมธุรกิจที่ต้องอาศัยการตลาดจะต้องเริ่มต้นจากนำเงินไปลงทุนทำการผลิต ทำการค้า ได้รายได้กลับมาเป็นเงินก้อนใหญ่กว่าเดิม ในกรณีที่มีกำไร เงินลงทุนในการทำธุรกิจมีมาจาก 3 แหล่ง คือ เงินทุนตนเอง เงินทุนที่กู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ และเงินทุนที่ได้มาจากการระดมทุน จากคนในชุมชนเอง และสอดคล้องกับ จิราพร มหาอินทร์ (2554, หน้า 51) ได้ศึกษาการดำเนินงานและการส่งเสริมศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน พบว่า การเข้าถึงแหล่งเงินทุนสามารถระดมทุนได้จากสมาชิกตามจำนวนผู้ถือหุ้น และมีการทำบัญชีรับ-จ่าย

ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ผู้นำต้องรู้จักคิดบวก รู้จักอดทนและแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ มีความซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม เป็นนักพัฒนา เป็นกลางในองค์การตัดสินใจในการดำเนินงานทุก ๆ ด้าน แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มาจากชุมชน และสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเอง สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม

วิสาหกิจชุมชน (2554, หน้า 11–18) กล่าวไว้ว่า ผู้นำกลุ่มมีความเข้มแข็ง มีทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต และเป็นที่ศรัทธาของสมาชิก ร่วมกันเป็นเจ้าของกิจการ มีความสามัคคี มีความรู้ มีทักษะในการดำเนินงาน และซื่อสัตย์เสียสละเพื่อส่วนรวม ชุมชนสามารถทำกันเองได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น และสอดคล้องกับ อุดา สุทธิสาคร (2554, หน้า 62) ได้ศึกษาการเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านวิสาหกิจชุมชนของชุมชนบ้านร่องก่อ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้นำชุมชนมีการเรียนรู้จากประสบการณ์ และใช้ความรู้ฝังลึกที่มีอยู่ผสมผสานกัน เป็นจุดเริ่มต้นนำไปสู่การทำวิสาหกิจชุมชน

ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก คือ การมีส่วนร่วมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันภายในกลุ่ม ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม เสมอภาคและเท่าเทียมกัน พึ่งพาอาศัยกัน ตัดสินใจด้วยกันโดยการลงมติในที่ประชุมเป็นหลัก ให้ความสำคัญที่จะนำกลุ่มไปสู่เป้าหมายเดียวกัน และด้านข้อมูลข่าวสารด้านขงพารา ส่วนใหญ่มาจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุเสียงตามสายจากชุมชน หน่วยงานราชการเกษตรอำเภอ โทรศัพท์มือถือ การประชุมกลุ่มต่าง ๆ ผู้ใหญ่บ้านในท้องถิ่น เกษตรอำเภอ หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับ ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2550, หน้า 228) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางบวก เช่น การช่วยเหลือเกื้อกูล ประสานร่วมมือ ย่อมเป็นปัจจัยส่งเสริมและสร้างสรรค์ความสำเร็จ และสอดคล้องกับ ฟิชเชอร์ (Fisher, 2010) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสถาบันการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาวิวัลฮิลล์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิวัลฮิลล์ คือ การมีผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ซื่อสัตย์ และแข็งแกร่ง พนักงาน การเมืองและการสนับสนุนอย่างเพียงพอ เงินทุนที่หลากหลาย และเครือข่ายที่กว้างขวาง และเชื่อถือได้ในทางพันธุกรรมเชิงยุทธศาสตร์ สมาชิก และกรรมการผู้ร่วมทุนของสถาบันการพัฒนาชุมชนควรพิจารณาสรรหาค้นผู้นำและพนักงานที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มศักยภาพ

แนวทางในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนขงพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ การบริหารงานในองค์กรจะช่วยเหลือกันทุกด้าน เกษตรกรให้ความร่วมมือเสมอและช่วยกันบริหาร การสร้างกลุ่มจากกลุ่มเล็ก ๆ ไปหากกลุ่มใหญ่ เรื่องการบริหารกลุ่มให้ดี ต้องใช้ความซื่อสัตย์ภายในกลุ่มและการพัฒนากลุ่มไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้กลุ่มมีรายได้ที่ดีขึ้น ต้องมีการเชื่อใจกัน มีความซื่อสัตย์ต่อกัน กลุ่มก็จะมีอำนาจต่อรองราคากับบริษัทค้าขงพาราได้ สอดคล้องกับ กษมาพร พวงประยงค์ (2554, หน้า 25) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการที่มีอิสระ เป็นประการที่สำคัญที่สุดของการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองที่เป็นจริง วิสาหกิจชุมชนให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการพึ่งตนเอง การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้จาก

การจัดการทรัพยากรและผลผลิต แสวงหาและพัฒนาความรู้บนพื้นฐานความรู้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชน สอดคล้องกับ อูสา สุทธิสาคร (2554, หน้า 62) ได้ศึกษาการเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านวิสาหกิจชุมชนของชุมชนบ้านร่องก่อ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ชุมชนมีทุนทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ความรู้เดิมที่มีอยู่ในชุมชน ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ ไว้วางใจกัน ของคนในชุมชน ทำให้งานในชุมชนเดินหน้าต่อไปได้อย่างประสบความสำเร็จ

3. จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ยางพารา อำเภอโนนดินแดง ยังใช้องค์ความรู้แบบดั้งเดิม ไม่สามารถพัฒนาต่อยอดธุรกิจให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ ขาดความรู้ด้านการบริหารองค์กร ไม่มีความรู้ด้านการส่งเสริมการตลาดที่ต่อเนื่อง และช่องทางการตลาดแคบ อย่างไรก็ตามผู้ที่มีความรู้ทางการบริหาร ยางพาราหรือศูนย์วิจัยยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมด้านองค์ความรู้ การบริหารจัดการ การดำเนินงาน การศึกษาดูงาน เพื่อนำความรู้ต่างๆ ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่ม สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (2554, หน้า 11–18) กล่าวไว้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชน เพื่อเพิ่มพูนภูมิปัญญา และประสบการณ์ด้วยการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับ อัจฉรา มลิวังค์ และขจรศักดิ์ วงศ์วิราช (2554, หน้า 9) ได้ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นวดแผนไทย บ้านแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มมีจุดแข็ง คือ สมาชิกกลุ่มมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ภายใต้การสร้างการเรียนรู้แนวทางการนำผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าสู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ การสร้างองค์ความรู้ให้แก่สมาชิกและให้สมาชิกในกลุ่มเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมที่สุด เพื่อพัฒนาไปสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการวิสาหกิจชุมชน

มีการเสนอแนะด้านการบริหารวิสาหกิจชุมชนว่า ควรปรับปรุงและหาวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน การรับสมาชิกเพิ่ม การอบรมเพิ่มความรู้ การไปศึกษาดูงาน นอกสถานที่จากองค์กรที่บริหารงานประสบผลสำเร็จ การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตามวิถีของความพอเพียง การปลูกพืชอื่นทดแทนเพื่อเพิ่มรายได้ สอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการเกษตร (2551, หน้า 20) กล่าวไว้ว่า ควรส่งเสริมให้มีการศึกษา ทดลอง เพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ

ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศและสังคมไทย สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ทัศนคติของ กัญญา น อินทวาท สุพจน์ อินทวาท และอภิชาติ วรรณภีระ (2554, หน้า 7) กล่าวไว้ว่า ฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานทุนที่สำคัญ เป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยปรับประยุกต์ให้ทันสมัย ผสมผสานกับความรู้ภูมิปัญญาสากลหรือจากที่อื่น และสอดคล้องกับ อุดา สุทธิสาคร (2554, หน้า 62) ได้ศึกษาการเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านวิสาหกิจชุมชน ของชุมชนบ้านร่องก่อ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภอรินจบุรี จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ชุมชน มีการจัดการความรู้ด้วยการแสวงหาความรู้ ยกระดับและพัฒนาความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มี คุณภาพ โดยมีรูปแบบการจัดการความรู้หลายรูปแบบ อาทิ การศึกษาดูงาน การจ้างผู้มีความรู้ มาสอน การทดลอง และกระบวนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถให้ข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

1. จากการศึกษพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก สังคมส่วนใหญ่เป็นสังคม เกษตรกรรม เกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยรายได้จากการขายผลผลิตการเกษตร การนำเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ตามวิถีของความพอเพียง เจ้าหน้าที่รัฐควรนำนโยบายของรัฐบาลมาใช้พัฒนา วิสาหกิจชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน ให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ให้คำปรึกษาแนะนำการปลูกพืชเกษตรเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ และมีการ ติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง อาจสรุปเป็นรายงานผลการปฏิบัติงานทุก ๆ ปี เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ วางแผนกลยุทธ์การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

2. จากการศึกษพบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง ยังใช้ องค์ความรู้แบบดั้งเดิม กล่าวคือ มีสมาชิกน้อยและส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่ไม่มีความรู้ด้านการ บริหารงาน วิธีการดำเนินงานจึงเป็นแบบพึ่งพาอาศัยกัน สมาชิกต้องทำงานร่วมกันทุกอย่าง ไม่สามารถแบ่งงานและหน้าที่รับผิดชอบได้ชัดเจน และมีเงินทุนน้อย ไม่สามารถพัฒนาต่อยอด ธุรกิจให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ ขาดความรู้ด้านการบริหารองค์กร ไม่มีความรู้ด้านการ ส่งเสริมการตลาดที่ต่อเนื่อง และช่องทางการตลาดแคบ จึงควรมีการจัดอบรมหรือศึกษาดูงาน กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ และจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ของสมาชิกกลุ่ม เจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน ของรัฐ เช่น เจ้าหน้าที่เกษตรให้ความรู้ด้านการเกษตร เจ้าหน้าที่ธนาคาร ให้ความรู้ด้านการ บริหารจัดการองค์กร การสร้างเครือข่าย การจัดการตลาด การวางแผนการเงิน ทั้งนี้เพื่อให้

สมาชิกกลุ่มได้รับความรู้ใหม่ๆ ที่ทันต่อสถานการณ์บ้านเมือง และนำความรู้เหล่านี้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบ รูปแบบการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนของพารากลุ่มอื่น ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่หลากหลาย สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการวิจัยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป
2. ควรมีการวิจัยกลยุทธ์การขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนสู่การปฏิบัติตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจะได้กลยุทธ์ที่เป็นประโยชน์ในการพึ่งพาตนเองของครอบครัว และชุมชน
3. ควรศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานได้ตรงประเด็น และทันต่อสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

- กษมาพร พวงประยงค์. (2554). *แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์จังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัญญามน อินทหว่าง สุพจน์ อินทหว่าง และอภิชาติ วรรณภีระ. (2554). *การจัดการวิสาหกิจชุมชน*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2551). *การฝึกอบรมที่วิทยากรหลักในการถ่ายทอดความรู้ เรื่อง วิสาหกิจชุมชน*. เอกสารประกอบการสัมมนา, กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร.
- การยางแห่งประเทศไทย. (2558). *ก้าวใหม่ยางพาราไทยวารสารยางพารา*, 36(3).
- คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง. (2558). *วาระการประชุม ครั้งที่ 3/2558 เรื่อง สภาพปัญหายางพาราในปัจจุบัน*. บุรีรัมย์: คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง.
- จักริน ยาสมุทร. (2552). *การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน : กรณีศึกษา อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์*. รายงานวิจัยคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิราพร มหาอินทร์. (2554). *การดำเนินงานและการส่งเสริมศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จังหวัดปทุมธานี*. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ชาญชัย สุขสกุล. (2554). *การพัฒนารูปแบบการจัดการตลาดธุรกิจชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเอง ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงประเภทธุรกิจเกษตร ของเกษตรกรผู้ปลูกมะขามเพื่อการค้า จังหวัดเพชรบูรณ์*. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ณัฐวัฒน์ พระงาม. (2555). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล. (2550). *วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจฐานราก*. กรุงเทพฯ : เอดิสันเพลส โปรดักส์.
- แพรวพรรณ วิวันชัย. (2552). *การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน: กรณีศึกษา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง*. รายงานวิจัยคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รศดา เวชฎาพันธ์ และสุมาลี สันติพลวุฒิ. (2555). *การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการประเมินผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนสายบัว*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล พลากกร สัตย์ซื่อ และอริศรา ร่มเย็น. (2557). *การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ให้ระบบสวนยางพารา*. รายงานวิจัยคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุกัญญา อธิปอนันต์. (2550). *รายงานการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง ปี 2550*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร.
- ส่วนทะเบียนข้อมูลวิสาหกิจ. (2559). *ผลการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน*. เข้าถึงได้จาก <http://www.sceb.doae.go.th/Documents/STC/300956.pdf>
- สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก. (2554). *รายงานข้อมูลวิสาหกิจชุมชน จังหวัดพิษณุโลก*. พิษณุโลก: กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่. (2554). *รายงานข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่*.แพร่: กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่.
- สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2554). *พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 4. (2558). *การจัดทำ SWOT เพื่อการวางแผน*. ปทุมธานี: กลุ่มยุทธศาสตร์และแผน สำนักงานศึกษาธิการภาค 4.
- อัจฉรา มลิวงค์ และขจรศักดิ์ วงศ์วิราช. (2554). *การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทย บ้านแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง*. ลำปาง: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- อุสา สุทธิสาคร. (2554). *การเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านวิสาหกิจชุมชน ของชุมชนบ้านร่องก่อ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี*. รายงานวิจัยคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- Barron, J.M. (2003). *Local economic development in the post industrial service economy : manufacturing communities in the ohio river valley*. Ph.D. Dissertation, Philosophy, The Ohio State University.
- Fisher, E. (2010). *Factors that influence the success of community development corporations: A Case Study of Price Hill Will*. Master of Community Planning, Cincinnati University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม (ประเด็นแนวคำถาม)

แบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

คำอธิบาย: เพื่อประกอบการศึกษาวิชา การค้นคว้าอิสระของนิสิตปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
วิทยาลัยพาณิชศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม	
		1	0	-1	
1.	ชื่อ-นามสกุล				
2.	หน่วยงาน				
3.	ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง				
4.	ประสบการณ์การทำงาน..... ปี				

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชน ขางพารา อำเภอ โนนดินแดง

ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
	เกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก				
1.	สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร				
2.	สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างไร				
3.	สภาพแวดล้อมทางการเมืองเป็นอย่างไร				
4.	สภาพแวดล้อมทางการแข่งขันเป็นอย่างไร				
	เกี่ยวกับการบริหารองค์กร				
5.	ปัจจัยด้านการผลิตเป็นอย่างไร				
6.	ปัจจัยด้านการตลาดเป็นอย่างไร				
7.	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นอย่างไร				
8.	ปัจจัยด้านการเงินเป็นอย่างไร				
9.	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นอย่างไร				
10.	ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำเป็นอย่างไร				
11.	ปัจจัยด้านแรงงานเป็นอย่างไร				
12.	ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกเป็นอย่างไร				
13.	ปัจจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขางพาราเป็นอย่างไร				
	เกี่ยวกับการพัฒนา				
14.	ท่านมีแนวทางในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนขางพารา อำเภอ โนนดินแดงเป็นอย่างไร				

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ จำนวน 18 คน

รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ จำนวน 18 คน

คณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
จำนวน 13 คน มีดังนี้

1. นางละไม สกฮั่ว	ตำแหน่ง	ประธาน (ตัวผู้วิจัย)
2. นายบุญศรี มาดา	ตำแหน่ง	รองประธาน
3. นายหวัน มุ่งพึ่งกลาง	ตำแหน่ง	เลขานุการ
4. นายนิรุทธ์ ดาวช่วย	ตำแหน่ง	เหรัญญิก
5. นายบุญมี ทองดาว	ตำแหน่ง	ประชาสัมพันธ์
6. นายสวัสดิ์ มุ่งพึ่งกลาง	ตำแหน่ง	กรรมการ
7. นายทองสุข คานทอง	ตำแหน่ง	กรรมการ
8. นายสมพงษ์ มีศิลป์	ตำแหน่ง	กรรมการ
9. นายแสวง เรียบร้อย	ตำแหน่ง	สมาชิก
10. นายชัยนาท ดาวช่วย	ตำแหน่ง	สมาชิก
11. นายเฉลิมชัย สายสนอง	ตำแหน่ง	สมาชิก
12. ค.ต.ทรงศักดิ์ เทวัญรัมย์	ตำแหน่ง	สมาชิก
13. ค.ต.ณรงค์ศักดิ์ กลิ่นสุคนธ์	ตำแหน่ง	สมาชิก

ศูนย์วิจัยยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดการยางแห่งประเทศไทย

1. นายเฉลิมพงษ์ ขาวช่วง	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยยางพารา จังหวัด

บุรีรัมย์

หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

1. นายมงคล เกศกนกวงศ์	ตำแหน่ง	เกษตรอำเภอโนนดินแดง
2. นายยมศักดิ์ อามาตเสนา	ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการเกษตรอำเภอโนนดินแดง
3. พ.อ.ท.พีพัฒน์ มนัสสา	ตำแหน่ง	ผู้จัดการธนาคาร ธ.ก.ส. สาขาอำเภอโนนดินแดง
4. นายธนีสร สกฮั่ว	พ่อค้าคนกลาง	

ภาคผนวก ค

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (ประเด็นแนวคำถาม)

แบบสัมภาษณ์นี้สามารถใช้เป็น
เครื่องมือในการวิจัย(วิจัยเชิงปริมาณ)

- ได้
- ได้ แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน
- ไม่ได้ทั้งฉบับ

ลงชื่อ.....

ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

...../...../.....

แบบทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC ของแบบสอบถาม (วิจัยเชิงคุณภาพ)

ชื่อเรื่องงานนิพนธ์ แนวทางการพัฒนาในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง
จังหวัดบุรีรัมย์

ชื่อผู้วิจัย นางละไม ฮกฮั่ว.....

รหัสประจำตัว 56710321.....

นิติตหลักสูตร

สาขาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร (Y-mba รุ่น ..28)

หมายเลขโทรศัพท์ 081-3356-619.....

Email lamajy28@gmail.com.....

อาจารย์ที่ปรึกษา คร. ธีทัต ตรีศิริโชติ.....

ข้อมูลเบื้องต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอ
โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิสาหกิจชุมชน (Small and micro community enterprise–SMCE) หมายถึง การประกอบการขนาดเล็กและขนาดจิ๋ว เพื่อจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งพาตนเองและความเพียงพอของครอบครัวและชุมชน ทุน ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแต่เงิน แต่รวมถึง ทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางให้เกิดประสิทธิภาพสืบไป ยังประโยชน์ให้ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจนั้นเป็นหลัก

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ หมายถึง เกษตรกร ชาวสวนยางพาราที่จัดตั้งกลุ่มและจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนยางพารา ทำการผลิตและดำเนิน กิจกรรมที่ใช้วัตถุดิบหลัก ได้แก่ ยางพารา ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินการของกลุ่ม

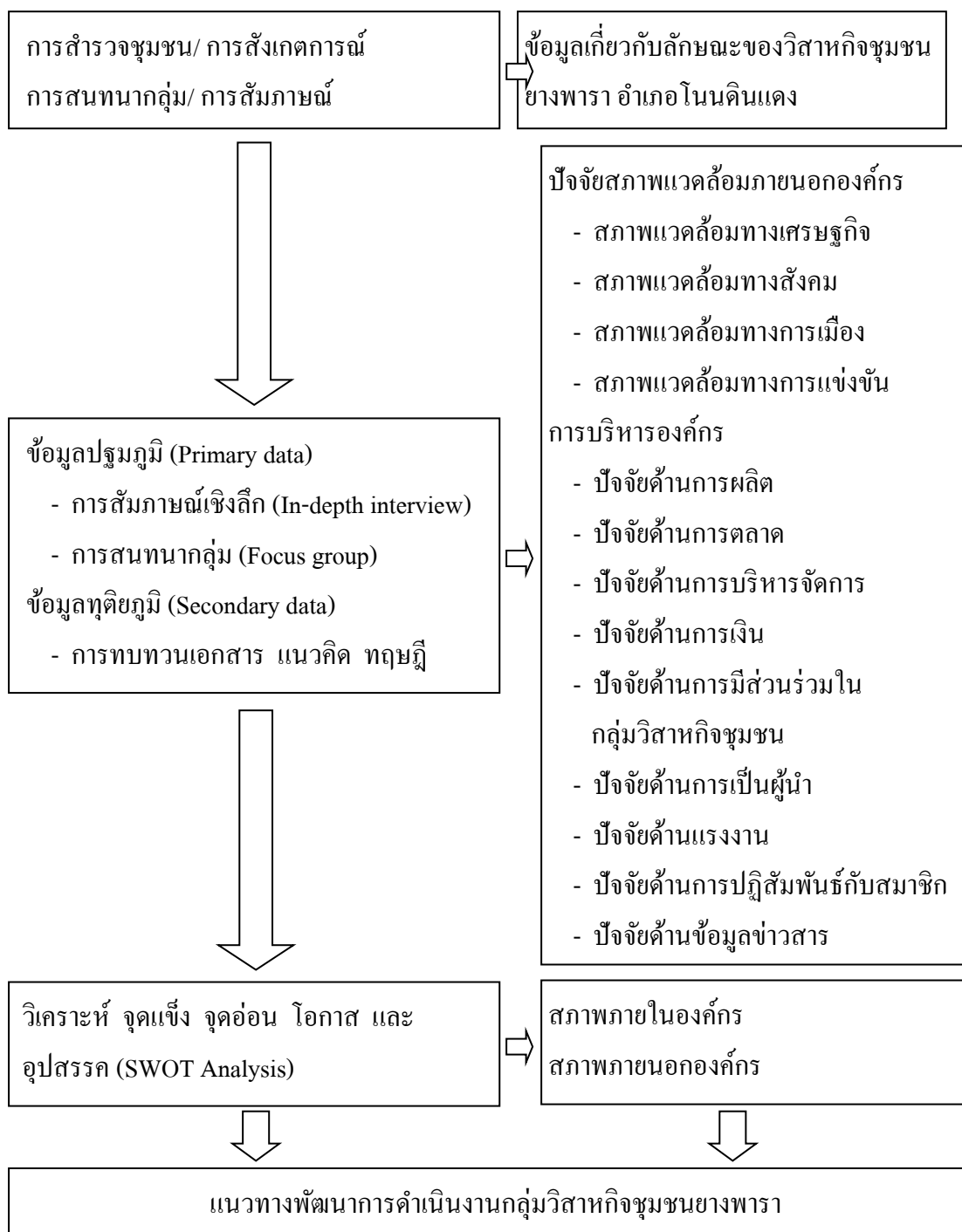
แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน หมายถึง รูปแบบ หรือวิธีการแก้ปัญหา เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ ด้านทักษะ ด้านการบริหารองค์กร และการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีความยั่งยืน ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ปัจจัยการบริหารองค์กร

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถดำเนินการควบคุม ให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถกำหนดขอบเขตได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน

ปัจจัยการบริหารองค์กร หมายถึง การบริหารงานภายในกลุ่ม การปฏิบัติงาน การจัดการกลุ่มและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่คาดว่าจะมีผลต่อการพัฒนา วิสาหกิจชุมชนยางพารา ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1.	ชื่อ-นามสกุล				
2.	หน่วยงาน				
3.	ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง				
4.	ประสบการณ์การทำงาน..... ปี				

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชน ขางพารา อำเภอ โนนดินแดง

ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
	เกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก				
1.	สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร				
2.	สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างไร				
3.	สภาพแวดล้อมทางการเมืองเป็นอย่างไร				
4.	สภาพแวดล้อมทางการแข่งขันเป็นอย่างไร				
	เกี่ยวกับการบริหารองค์กร				
5.	ปัจจัยด้านการผลิตเป็นอย่างไร				
6.	ปัจจัยด้านการตลาดเป็นอย่างไร				
7.	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นอย่างไร				
8.	ปัจจัยด้านการเงินเป็นอย่างไร				
9.	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นอย่างไร				
10.	ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำเป็นอย่างไร				
11.	ปัจจัยด้านแรงงานเป็นอย่างไร				
12.	ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก เป็นอย่างไร				
13.	ปัจจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขางพารา เป็นอย่างไร				
	เกี่ยวกับการพัฒนา				
14.	ท่านมีแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนขางพารา อำเภอ โนนดินแดง เป็นอย่างไร				

ข้อมูลเบื้องต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอ
โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิสาหกิจชุมชน (Small and micro community enterprise–SMCE) หมายถึง
การประกอบการขนาดเล็กและขนาดจิ๋ว เพื่อจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งพา
ตนเองและความเพียงพอของครอบครัวและชุมชน ทุน ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแต่เงิน แต่รวมถึง
ทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางให้เกิดประสิทธิภาพสืบไป
ยังประโยชน์ให้ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจนั้นเป็นหลัก

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ หมายถึง เกษตรกร
ชาวสวนยางพาราที่จัดตั้งกลุ่มและจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนยางพารา ทำการผลิตและดำเนิน
กิจกรรมที่ใช้วัตถุดิบหลัก ได้แก่ ยางพารา ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินการของกลุ่ม

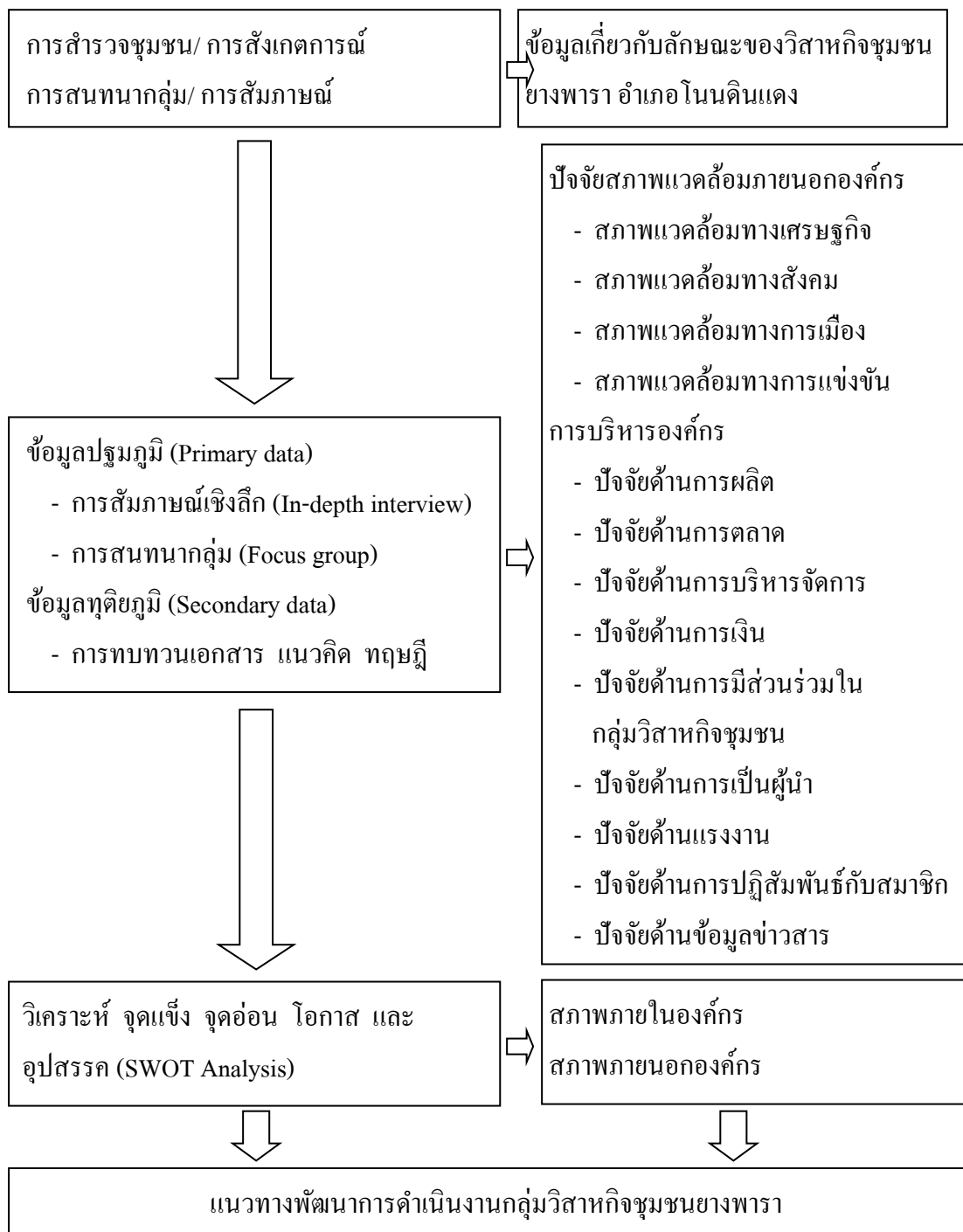
แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน หมายถึง รูปแบบ หรือวิธีการแก้ปัญหา เพื่อเป็น
การส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ ด้านทักษะ ด้านการบริหารองค์กร และการดำเนิน
กิจกรรมต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีความยั่งยืน
ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ปัจจัยการบริหารองค์กร

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถดำเนินการควบคุม
ให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถกำหนดขอบเขตได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย
สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน

ปัจจัยการบริหารองค์กร หมายถึง การบริหารงานภายในกลุ่ม การปฏิบัติงาน
การจัดการกลุ่มและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่คาดว่าจะมีผลต่อการพัฒนา
วิสาหกิจชุมชนยางพารา ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ
ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน
ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1.	ชื่อ-นามสกุล				
2.	หน่วยงาน				
3.	ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง				
4.	ประสบการณ์การทำงาน..... ปี				

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชน ขางพารา อำเภอ โนนดินแดง

ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
	เกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก				
1.	สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร				
2.	สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างไร				
3.	สภาพแวดล้อมทางการเมืองเป็นอย่างไร				
4.	สภาพแวดล้อมทางการแข่งขันเป็นอย่างไร				
	เกี่ยวกับการบริหารองค์กร				
5.	ปัจจัยด้านการผลิตเป็นอย่างไร				
6.	ปัจจัยด้านการตลาดเป็นอย่างไร				
7.	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นอย่างไร				
8.	ปัจจัยด้านการเงินเป็นอย่างไร				
9.	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นอย่างไร				
10.	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำเป็นอย่างไร				
11.	ปัจจัยด้านแรงงานเป็นอย่างไร				
12.	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก เป็นอย่างไร				
13.	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารด้านขางพารา เป็นอย่างไร				
	เกี่ยวกับการพัฒนา				
14.	ท่านมีแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนขางพารา อำเภอ โนนดินแดง เป็นอย่างไร				

ข้อมูลเบื้องต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอ
โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิสาหกิจชุมชน (Small and micro community enterprise–SMCE) หมายถึง การประกอบการขนาดเล็กและขนาดจิ๋ว เพื่อจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งพาตนเองและความเพียงพอของครอบครัวและชุมชน ทุน ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแต่เงิน แต่รวมถึง ทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางให้เกิดประสิทธิภาพสืบไป ยังประโยชน์ให้ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจนั้นเป็นหลัก

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ หมายถึง เกษตรกร ชาวสวนยางพาราที่จัดตั้งกลุ่มและจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนยางพารา ทำการผลิตและดำเนิน กิจกรรมที่ใช้วัตถุดิบหลัก ได้แก่ ยางพารา ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินการของกลุ่ม

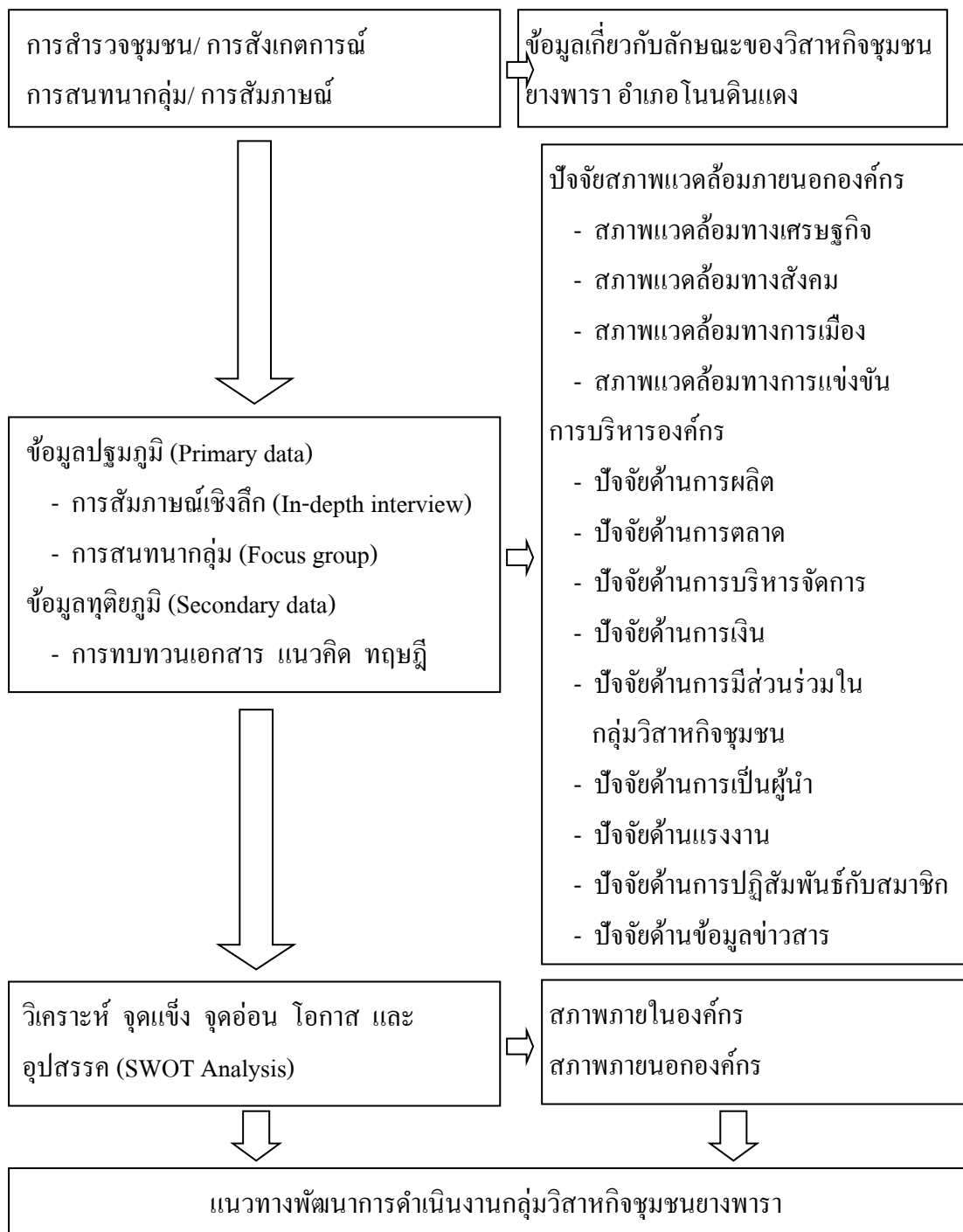
แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน หมายถึง รูปแบบ หรือวิธีการแก้ปัญหา เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ ด้านทักษะ ด้านการบริหารองค์กร และการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีความยั่งยืน ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ปัจจัยการบริหารองค์กร

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถดำเนินการควบคุม ให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถกำหนดขอบเขตได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขัน

ปัจจัยการบริหารองค์กร หมายถึง การบริหารงานภายในกลุ่ม การปฏิบัติงาน การจัดการกลุ่มและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่คาดว่าจะมีผลต่อการพัฒนา วิสาหกิจชุมชนยางพารา ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านการเป็นผู้นำ ด้านแรงงาน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก และด้านข้อมูลข่าวสาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1.	ชื่อ-นามสกุล				
2.	หน่วยงาน				
3.	ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง				
4.	ประสบการณ์การทำงาน..... ปี				

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารองค์กรวิสาหกิจชุมชน ขางพารา อำเภอ โนนดินแดง

ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
	เกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก				
1.	สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร				
2.	สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างไร				
3.	สภาพแวดล้อมทางการเมืองเป็นอย่างไร				
4.	สภาพแวดล้อมทางการแข่งขันเป็นอย่างไร				
	เกี่ยวกับการบริหารองค์กร				
5.	ปัจจัยด้านการผลิตเป็นอย่างไร				
6.	ปัจจัยด้านการตลาดเป็นอย่างไร				
7.	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นอย่างไร				
8.	ปัจจัยด้านการเงินเป็นอย่างไร				
9.	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นอย่างไร				
10.	ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำเป็นอย่างไร				
11.	ปัจจัยด้านแรงงานเป็นอย่างไร				
12.	ปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิก เป็นอย่างไร				
13.	ปัจจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านขางพารา เป็นอย่างไร				
	เกี่ยวกับการพัฒนา				
14.	ท่านมีแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนขางพารา อำเภอ โนนดินแดง เป็นอย่างไร				

ภาคผนวก ง

รูปภาพการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม

รูปภาพการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

รูปภาพการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

